

Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków dla klienta grupowego

SIGNAL IDUNA

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: **SIGNAL IDUNA Polska TU S.A.**
zarejestrowane w Polsce

Produkt: **następstwa nieszczęśliwych wypadków dla klienta grupowego**

Niniejszy dokument zawiera ogólne informacje o produkcie ubezpieczeniowym. Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje na temat umowy dotyczące produktu ubezpieczeniowego zawarte są w Ogólnych warunkach ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dla klienta grupowego z dnia 27 sierpnia 2024 roku oraz w innych dokumentach.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Dobrowolne, grupowe ubezpieczenie osobowe (Dział II Grupa 1, 2, 9) – następstwa nieszczęśliwych wypadków.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

Przedmiotem ubezpieczenia jest zdrowie i życie ubezpieczonego między innymi w zakresie ryzyk:

- ✓ Śmierci ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku, oraz w wyniku zawału serca lub udaru mózgu,
- ✓ Trwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
- ✓ Zwrotu kosztów naprawy lub nabycia protez i środków pomocniczych,
- ✓ Zwrotu kosztów operacji kosmetycznych,
- ✓ Zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji,
- ✓ Dziennego świadczenia szpitalnego,
- ✓ Pobytu na OIOM,
- ✓ Pobytu w sanatorium,
- ✓ Czasowej niezdolności do nauki lub pracy,
- ✓ Zwrotu kosztów aktywizacji zawodowej,
- ✓ Trwałej niezdolności do pracy,
- ✓ Zwrotu kosztów rehabilitacji,
- ✓ Zwrotu kosztów leczenia stomatologicznego,
- ✓ Poważnego zachorowania.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie nie obejmuje:

- ✗ zadośćuczynienia za doznane krzywdy, ból, cierpienie fizyczne lub moralne, jak również strat materialnych, wynikających z utraty lub uszkodzenia rzeczy należących do Ubezpieczonego,
- ✗ uszczerbków na zdrowiu Ubezpieczonego spowodowanych środkami leczniczymi lub zabiegami wykonanymi na jego organizmie (w tym operacje kosmetyczne) oraz na skutek przeprowadzonych badań klinicznych,
- ✗ kosztów zabiegów lub leczenia nieuznanych w sposób naukowy i medyczny,
- ✗ kosztów leczenia, których łączna wartość nie przekroczyła 50 zł,
- ✗ kosztów leczenia powstałych w wyniku niestosowania się do zaleceń lekarza prowadzącego.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń wynikających m.in. z:

- ! umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego,
- ! wszelkich stanów chorobowych Ubezpieczonego, w tym między innymi choroby psychiczne i tropikalne,
- ! trwałych uszczerbków na zdrowiu Ubezpieczonego powstałych w wyniku zawału serca lub udaru mózgu oraz innych stanów chorobowych.

Pamiętaj – dodatkowe wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone są w OWU.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie obowiązuje na całym świecie, z zastrzeżeniem ryzyk, których zakres został ograniczony do obszaru Polski – zgodnie z OWU.

Co należy do obowiązków ubezpieczonego?

Do obowiązków Ubezpieczającego i Ubezpieczonego należą:

- ✓ opłacenie składki,
- ✓ niezwłoczne, powiadomienie SIGNAL IDUNA o zwiększeniu ryzyka,
- ✓ niezwłoczne, powiadomienie SIGNAL IDUNA o zaistnieniu wypadku ubezpieczeniowego, przysyłając wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia,
- ✓ umożliwienie SIGNAL IDUNA dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody,
- ✓ w razie zdarzenia ubezpieczeniowego starać się o złagodzenie skutków wypadku poddając się niezwłocznie opiece lekarskiej oraz wypełniając zalecenia lekarza.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Przelewem bankowym, jednorazowo lub w ratach (półrocznych, kwartalnych lub miesięcznych), najpóźniej do dnia poprzedzającego rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej. Terminy opłacania składki są wskazane w polisie.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

- Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
- Ochrona ubezpieczeniowa kończy się:
 - ✓ z dniem odstąpienia od umowy,
 - ✓ z upływem okresu wypowiedzenia w razie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego,
 - ✓ z upływem określonego w umowie okresu ubezpieczenia,
 - ✓ z chwilą wypłaty świadczeń/odszkodowań w wysokości wyczerpującej sumę ubezpieczenia określoną w umowie ubezpieczenia z tytułu poszczególnych świadczeń,
 - ✓ z chwilą śmierci Ubezpieczonego.

Jak rozwiązać umowę?

Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, w przypadku, gdy jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy. Poprzez złożenie wypowiedzenia umowy lub na mocy porozumienia stron.

SIGNAL IDUNA

**OGÓLNE WARUNKI
UBEZPIECZENIA
NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH
WYPADKÓW DLA KLIENTA
GRUPOWEGO**

Najważniejsze informacje zawarte w Ogólnych warunkach ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dla klienta grupowego
(Skorowidz)

Rodzaj informacji	Numer paragrafu
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia.	§ 2; § 3; § 4; § 5; załącznik nr 1 do OWU, załącznik nr 2 do OWU, załącznik nr 3 do OWU
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 2; § 4; § 5; § 7; § 9; § 10

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE	5
§ 2. DEFINICJE	5
§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	11
§ 4. RODZAJE I WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ	12
§ 5. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	17
§ 6. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA I CZAS JEJ TRWANIA	19
§ 7. SUMA UBEZPIECZENIA	21
§ 8. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	21
§ 9. PRAWA I OBOWIĄZKI STRON	21
§ 10. ODSZKODOWANIA I ŚWIDACZENIA Z UMOWY UBEZPIECZENIA	22
§ 11. ROSZCZENIA	28
§ 12. REKLAMACJE ORAZ SPORY SĄDOWE I POZASĄDOWE	29
§ 13. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	31
ZAŁĄCZNIK NR 1. TABELA NR 1	32
ZAŁĄCZNIK NR 2. TABELA NR 2	33
ZAŁĄCZNIK NR 3. TABELA NR 3	42

§ 1.
POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dla klienta grupowego, zwane dalej OWU, stanowią podstawę zawierania przez SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej SIGNAL IDUNA, umów ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków z osobami fizycznymi, osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, zwanymi dalej Ubezpieczającymi.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek.
3. Za porozumieniem stron, do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
4. Wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne, o których mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu, mogą być sporządzone w formie pisemnej lub dokumentowej.

§ 2.
DEFINICJE

1. Pojęcia używane w niniejszych OWU definiuje się w następujący sposób:
 - 1) **akty terroru** – nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy oraz skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych,
 - 2) **aktywizacja zawodowa** – przeszkolenie Ubezpieczonego umożliwiające podjęcie innej pracy zawodowej niż ta, jaką Ubezpieczony wykonywał przed zajściem nieszczęśliwego wypadku, a której dalsze wykonywanie, ze względu na stan zdrowia, będący efektem nieszczęśliwego wypadku, jest aktualnie niemożliwe,
 - 3) **choroba** – reakcja organizmu na działanie czynnika chorobotwórczego i prowadząca do zaburzeń czynnościowych, zmian organicznych w tkankach, narządach, układach lub całym ustroju,
 - 4) **choroba psychiczna** – choroba zakwalifikowana w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD 10) jako zaburzenie psychiczne lub zaburzenie zachowania (F00-F99),
 - 5) **choroba tropikalna** – choroba wywołana przez organizmy patogenne charakterystyczne dla stref podzwrotnikowych i równikowych,
 - 6) **czasowa niezdolność do pracy lub nauki** – powstała w następstwie nieszczęśliwego wypadku czasowa niezdolność Ubezpieczonego do świadczenia pracy lub pobierania nauki na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, kontraktu menadżerskiego, lub prowadzenia działalności gospodarczej,
 - 7) **ekspedycja** – wyprawa mająca na celu zrealizowanie wytyczonych zadań o charakterze sportowym bądź naukowym, charakteryzująca się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi,

- 8) **formy ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia może być zawarta na rzecz grupy osób – ubezpieczenie grupowe w formie bezimiennej lub imiennej. Umowa ubezpieczenia zawarta w formie grupowej musi obejmować ochroną ubezpieczeniową przynajmniej 3 osoby,
- 9) **grupa ryzyka** – w celu ustalenia ryzyka ubezpieczeniowego dokonuje się klasyfikacji Ubezpieczonego zgodnie z następującymi grupami ryzyka:

Grupa 1	dzieci do 18 roku życia, uczniowie i studenci do ukończenia nauki, nie później jednak niż do 24 roku życia niepracujący zawodowo, pozostałe osoby niepracujące zawodowo, pracownicy administracyjno-biurowi (poza kadrami zarządzającą), nauczyciele (poza wymienionymi w grupie 2), osoby duchowne, pisarze, kompozytorzy, muzycy, dziennikarze w studio, lektorzy, stomatolodzy, pielęgniarki (oprócz szpitali psychiatrycznych), fryzjerzy, optycy, perukarze, stroiciele instrumentów muzycznych, zegarmistrzowie, hafciarze, kapelusznicy, krawcy, rękawicznicy, projektanci, konstruktorzy i architekci (w biurze), informatycy, recepcjonistki/ści, opiekunki do dzieci, parkingowi, osoby uprawiające następujące sporty: bilard, kręgle, szachy, brydż, petanque, wędkarstwo.
Grupa 2	kadra zarządzająca, politycy, radni, sędziowie, adwokaci, notariusze, prokuratorzy, reżyserzy, scenarzyści, artyści filmowi, teatru, opery, baletu, dekoratorzy, hostessy, pracownicy inżynieryjno-techniczni, geodeci, chirurdzy, fizykoterapeuci, lekarze specjalności zabiegowych, lekarze specjalności zachowawczych, pielęgniarki w szpitalach psychiatrycznych, sanitariusze, farmaceuci, nauczyciele chemii, wychowania fizycznego i przedmiotów zawodowych (technicznych), trenerzy sportowi, nauczyciele tańca, przewodnicy turystyczni, piloci wycieczek, boye hotelowi, pracownicy przemysłu lekkiego i spożywczego, gospodarze domu, magazynierzy, maszyniści kolejowi, sprzątaczk, sprzedawcy, farbiarze, operatorzy maszyny dziewiarskiej, kuśnierze, szklarze, hydraulicy, jubilerzy, kosmetyczki, osoby uprawiające następujące sporty: taniec, badmintona, golfa, krykieta, kolarstwo torowe, łucznictwo, strzelectwo sportowe, kajakarstwo (z wyłączeniem kajakarstwa górskiego), wioślarstwo, pływanie, narciarstwo biegowe, szermierkę, tenis ziemny, żeglarsstwo, hokej na trawie, piłkę wodną, squash, tenis stołowy, osoby uprawiające turystykę rowerową, curling.
Grupa 3	weterynarze, lekarze ratownictwa medycznego, komornicy, elektrycy, rolnicy, kierowcy, tynkarze, mechanicy samochodowi, tokarze, blacharze, pracownicy przemysłu energetycznego (z wyjątkiem zatrudnionych przy urządzeniach wysokiego napięcia), rolnictwa, parkieciarze, pracownicy remontowi, obsługa pociągów, przedstawiciele handlowi, modelki i modele, instruktorzy nauki jazdy, operatorzy wózków widłowych, kurierzy i listonosze, pracownicy gastronomii, osoby uprawiające następujące sporty: gimnastykę artystyczną, sportową i akrobatyczną, lekkoatletykę, skoki do wody, kolarstwo, koszykówkę, piłkę siatkową, piłkę ręczną, surfing, tyżwiarstwo, jazdę na rolkach, jazdę konną, baseball.

Grupa 4

pracownicy przemysłu chemicznego, energetycznego (zatrudnieni przy urządzeniach wysokiego napięcia), drzewnego, budownictwa, rybołówstwa, straży pożarnej, osoby pracujące w ochronie mienia (bez użycia broni), przewodnicy górscy, osoby uprawiające następujące sporty: hokej na lodzie, zapasy, podnoszenie ciężarów, polo, wspinaczkę góorską i skałkową, kajakarstwo górskie, piłkę nożną, rugby, snowboard, narciarstwo zjazdowe, narciarstwo wodne, saneczkarstwo, nurkowanie ze specjalistycznym sprzętem, rafting.

- 10) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną niezależne od woli Ubezpieczonego, w następstwie którego Ubezpieczony doznał trwałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł,
- 11) **ograniczony czas ochrony ubezpieczeniowej** – określa odpowiedzialność SIGNAL IDUNA z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków za wypadki, jakim może ulec Ubezpieczony podczas wykonywania określonej w umowie ubezpieczenia czynności,
- 12) **OIOM** – wydzielony, specjalistyczny szpitalny oddział intensywnej opieki medycznej, przeznaczony dla chorych w stanie bezpośredniego zagrożenia życia, wymagających intensywnej terapii specjalistycznej, opieki i nadzoru, zaopatrzony w sprzęt specjalistyczny umożliwiający ciągłą kontrolę zagrożenia czynności życiowych pacjentów,
- 13) **okres ochrony ubezpieczeniowej** – czas, w którym SIGNAL IDUNA udziela ochrony w stosunku do danego Ubezpieczonego,
- 14) **pełny czas ochrony ubezpieczeniowej** – określa odpowiedzialność SIGNAL IDUNA z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków za zdarzenia, jakim może ulec Ubezpieczony przez 24 godziny na dobę przez cały okres ochrony ubezpieczeniowej,
- 15) **poważne zachorowanie** – wystąpienie w okresie objęcia ochroną ubezpieczeniową choroby lub przeprowadzenie zabiegu chirurgicznego, które spełniają poniższe definicje:
 - a) **nowotwór** – niekontrolowany wzrost i rozprzestrzenianie się komórek nowotworowych powodujący naciekanie i niszczenie tkanek w organizmie. Choroba musi być potwierdzona wynikiem badania histopatologicznego. Pojęcie to nie obejmuje nowotworów „in situ”, nowotworów współistniejących z infekcją HIV, nowotworów skóry (z wyłączeniem czerniaka złośliwego w stadium inwazyjnym), przewlekłej białaczki limfatycznej, choroby Hodgkina (ziarnicy złośliwej) w pierwszym stadium,
 - b) **zawał serca** – rozległa martwica mięśnia sercowego wywołana nagłym przerwaniem dopływu krwi do serca wskutek zamknięcia tętnicy wieńcowej, która miała miejsce w okresie ochrony ubezpieczeniowej,
 - c) **udar mózgu** – nagły epizod mózgowo-naczyniowy powstały wskutek krwawienia mózgowego, zakrzepicy lub zatoru tętnic, który miał miejsce w okresie ochrony ubezpieczeniowej, zakwalifikowany w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 jako kod: I60-I64,
 - d) **niewydolność nerek** – choroba znajdująca się w fazie schyłkowej, powodująca trwałą i nieodwracalną utratę prawidłowej czynności obu nerek; zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęte są przypadki schyłkowej niewydolności nerek wymagające zastosowania stałej

- i regularnej dializoterapii; wskazanie do dializoterapii musi zostać potwierdzone przez lekarza nefrologa. Za datę wystąpienia schyłkowej niewydolności nerek uważa się dzień rozpoczęcia dializoterapii, przypadający w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej lub dzień przeprowadzenia przeszczepu nerki, przypadający w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej,
- e) **chirurgiczne leczenie choroby wieńcowej (by-pass)** – przebiecie zabiegu operacyjnego z otwarciem klatki piersiowej w celu korekacji dwóch lub więcej zwężonych lub niedrożnych naczyń wieńcowych poprzez przeszczep naczyń wieńcowego (CABG). Wskazania do operacji muszą się opierać na wyniku angiografii wieńcowej, a wykonanie operacji musi być potwierdzone przez lekarza specjalistę. Wyłączone są: angioplastyka, inne zabiegi wewnątrznaczyniowe, zabiegi endoskopowe,
- f) **przeszczep narządu** – przeszczepienie osobie objętej ochroną ubezpieczeniową jako biorcy jednego z następujących narządów: serca, wątroby, trzustki, płuc oraz szpiku kostnego, z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są: przeszczepy części narządów (z wyłączeniem przeszczepu płata wątroby), przeszczepy tkanek lub komórek,
- g) **utrata wzroku** – całkowita i nieodwracalna obustronna utrata wzroku, z brakiem możliwości poprawy w rezultacie zabiegów medycznych; utrata wzroku musi trwać nieprzerwanie przez okres 6 miesięcy,
- h) **utrata mowy** – całkowita i nieodwracalna utrata zdolności mowy wskutek: resekcji narządu mowy (krtani), przewlekłej choroby krtani lub uszkodzenia ośrodka mowy w mózgu; utrata zdolności mowy musi trwać nieprzerwanie przez okres 6 miesięcy,
- i) **utrata słuchu** – całkowita i nieodwracalna utrata słuchu dla wszystkich dźwięków jako wynik choroby lub wypadku. Dokumentacja medyczna musi być potwierdzona właściwą konsultacją specjalisty laryngologa włączając badanie audiometrii tonalnej oraz badanie progu słyszenia,
- j) **paraliż** – całkowita i nieodwracalna utrata władzy w dwóch lub więcej kończynach poprzez porażenie spowodowane uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego na skutek choroby lub wypadku. W ocenie nie bierze się pod uwagę niedowładów. O trwałości porażenia można orzekać po upływie 6 miesięcy od dnia zajścia zdarzenia. Wyłączona jest: polineuropatia w zespole Guillan-Barre,
- k) **leczenie chorób naczyń wieńcowych** – przeprowadzenie u osoby z objawami niewydolności naczyń wieńcowych z powodu ich zawężeń lub zamknięcia jednego z następujących zabiegów: angioplastyki balonowej, aterekтомii, udrażniania przy pomocy techniki laserowej. Wyłączone są korekty zwężenia mniejszego niż 70% światła każdej z dwu lub więcej tętnic wieńcowych. Korekta zwężenia obu tętnic musi być przeprowadzona podczas jednego zabiegu. Konieczność przeprowadzenia danego zabiegu musi być udokumentowana wynikami badań naczyniowych – koronarografii. Wykluczone jest leczenie wrodzonych wad serca,
- l) **operacja zastawek serca** – przeprowadzenie operacji chirurgicznej z otwarciem klatki piersiowej na otwartym sercu w celu leczenia poprzez wymianę lub naprawę jednej lub więcej zastawek serca. Wskazania do zabiegu muszą wynikać wprost z dodatkowych badań obrazowych (np. ECHO serca), a kwalifikacja do zabiegu musi zostać przeprowadzona przez lekarza specjalistę kardiologa lub

kardiochirurga. Wykluczone są: operacje zastawek przeprowadzane w celu leczenia wad wrodzonych,

- m) **chirurgiczne leczenie aorty** – przeprowadzenie zabiegu operacyjnego polegającego na usunięciu uszkodzonego odcinka aorty i zastąpieniu go przeszczepem. Zabieg, o którym mowa musi dotyczyć aorty w odcinku piersiowym lub brzuszny do wysokości odejścia tętnic biodrowych wspólnych. Wykluczone są zabiegi dotyczące jedynie odgałęzień aorty,
- n) **śpiączka** – stan utraty przytomności charakteryzujący się całkowitym brakiem reakcji na bodźce zewnętrzne, utrzymujący się nieprzerwanie przez okres ponad 96 godzin, wymagający zastosowania systemów podtrzymywania życia i powodujący wystąpienie trwałego ubytku neurologicznego. Rozpoznanie trwałego ubytku neurologicznego musi być potwierdzone przez lekarza specjalistę w oparciu o dokumentację medyczną z leczenia szpitalnego. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączona jest śpiączka: farmakologiczna, spowodowana stosowaniem leków lub działaniem substancji toksycznych,
- o) **piorunujące zapalenie wątroby** – choroba wywołana zakażeniem wirusowym, powodująca masywną martwicę komórek wątrobowych, skutkującą szybko postępującą niewydolnością wątroby. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęte są przypadki piorunującego wirusowego zapalenia wątroby, w których stwierdzono łącznie:
- a) nagłe zmniejszenie się rozmiaru wątroby,
 - b) nagłe pogorszenie się wskaźników funkcji wątroby,
 - c) narastającą żółtaczkę,
 - d) encefalopatię wątrobową,
 - e) rozległą martwicę rozplywną.
- Rozpoznanie musi być potwierdzone przez lekarza hepatologa lub lekarza gastrologa (lub lekarza gastroenterologa) wynikami badań serologicznych, badań laboratoryjnych (np. testy czynnościowe wątroby) i badań obrazowych (np. USG, TK). Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są: wystąpienie piorunującego zapalenia wątroby wskutek próby samobójczej, samozatrucia, przedawkowania leków lub spożycia alkoholu,
- p) **przewlekłe zapalenie wątroby typ B** – przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby wywołane zakażeniem wirusem zapalenia wątroby typu B trwające ponad 6 miesięcy. Kryterium rozpoznania są: utrzymanie się na podwyższonym poziomie ($> 1,5 \times$ górna granica normy) wartości AspAT i AIAT w sposób ciągły przez okres 6 miesięcy, stwierdzenie obecności AgHBs (+) lub Ag Hbe (+), zamiennie: stwierdzenie HBV DNA (+), kliniczne cechy niewydolności wątroby w postaci: żółtaczki, powiększenia wątroby, wodobrzusza, obecności „pajęczków naczyniowych” na skórze,
- q) **przewlekłe zapalenie wątroby typ C** – przewlekłe aktywne wirusowe zapalenie wątroby wywołane zakażeniem wirusem zapalenia wątroby typu C trwające ponad 6 miesięcy. Kryterium rozpoznania są: stwierdzenie obecności przeciwciał Anty HCV (IgG) (+), zamiennie: stwierdzenie HCV RNA (+), w badaniu histopatologicznym (biopsja wątroby) wykonanym po 6 miesiącach trwania choroby cechy przewlekłego aktywnego zapalenia wątroby, włóknienia lub marskości wątroby. Przewlekłe przetrwałe zapalenie wątroby nie jest objęte tą definicją,
- r) **anemia aplastyczna** – niedokrwistość uwarunkowana znacznym upośledzeniem czynności krwiotwórczej szpiku, której rezultatem

jest: anemia, neutropenia i trombocytopenia wymagające leczenia jedną z następujących metod: transfuzja krwi, przeszczep szpiku kostnego, leczenie stymulujące odnowę szpiku kostnego. Wymagane jest potwierdzenie pancytopenii (czyli: łączne wystąpienie spadku poniżej wartości referencyjnych liczb: krwinek czerwonych, krwinek białych i płytek krwi) w badaniach laboratoryjnych oraz przedstawienie wyniku trepanobiopsji wykazującej aplazję szpiku,

- 16) **proteza** – mechaniczny przyrząd lub aparat, zastępujący kształtem i funkcją brakującą część ciała, z wyłączeniem stomatologii protetycznej,
- 17) **roszczenie** – zgłoszone przez poszkodowanego żądania w sprawie wypłaty świadczenia,
- 18) **sanatorium** – działający zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa zakład lecznictwa niebędący szpitalem, przeznaczony do leczenia chorób przewlekłych, rehabilitacji oraz zapobiegania nawrotom choroby i ich skutkom,
- 19) **sporty ekstremalne** – uprawianie sportu w warunkach zwiększonego ryzyka w szczególności: skoki bungee, B.A.S.E jumping, sporty lotnicze, sport balonowy, spadochronowy i paralotniarstwo, skoki narciarskie, wspinaczka wysokogórska lub skalna, speleologia, uprawianie sztuk walki i sportów obronnych,
- 20) **szpital** – działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa publiczny lub niepubliczny zamknięty zakład opieki zdrowotnej, którego zadaniem jest całodobowa opieka nad chorymi i ich leczenie w warunkach stacjonarnych i specjalnie przystosowanych do tego celu pomieszczeniach, dysponujący odpowiednim zapleczem diagnostycznym i leczniczym, w tym infrastrukturą niezbędną do przeprowadzania zabiegów chirurgicznych, zatrudniający personel medyczny, tj. wykwalifikowaną kadrę lekarską i pielęgniarską, w sposób gwarantujący zabezpieczenie w trybie ciągłym opieki ze strony przynajmniej jednej pielęgniarki i jednego lekarza oraz archiwizujący w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami pełną dokumentację medyczną każdego pacjenta.

W rozumieniu niniejszych OWU za szpital nie uznaje się:

- a) domu opieki, ośrodka opieki społecznej, ośrodka opieki geriatrycznej, ośrodka dla psychicznie chorych, zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego, hospicjum, ośrodka wypoczynkowego,
- b) placówki, której zadaniem jest leczenie alkoholizmu i innych uzależnień,
- c) ośrodka zdrowia rekonwalescencyjnego, rehabilitacyjnego, sanatoryjnego, uzdrowiskowego i prewencyjnego,
- d) szpitala sanatoryjnego, rehabilitacyjnego, uzdrowiskowego i szpitalnego oddziału lub pododdziału rehabilitacyjnego,
- 21) **środki pomocnicze** – są to przedmioty wspomagające funkcjonowanie narządów słuchu, wzroku, ruchu, są nimi: aparaty słuchowe, okulary, kołnierze szyjne, kule,
- 22) **trwała niezdolność do pracy** – trwała i całkowita niezdolność do wykonywania przez Ubezpieczonego jakiegokolwiek pracy zarobkowej w warunkach innych niż warunki pracy chronionej, orzeczona przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- 23) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – trwały ubytek struktury i funkcji narządu lub kończyny, naruszenie sprawności organizmu, polegające na trwałym uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia powodujące upośledzenie czynności organizmu,

- 24) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, mająca odpowiednio stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę jednostki organizacyjnej objętej umową ubezpieczenia na terytorium Polski, która zawarła na podstawie OWU z SIGNAL IDUNA umowę ubezpieczenia i zobowiązana jest do opłacenia składki ubezpieczeniowej,
- 25) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia,
- 26) **Uposażony** – podmiot wskazany przez Ubezpieczonego jako uprawniony do otrzymania świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego. Jeżeli Ubezpieczony nie wskaze Uposażonego stosuje się postanowienia § 10 ust. 11 pkt 1) lit. f) niniejszych OWU. Ubezpieczony może w każdym czasie trwania umowy ubezpieczenia dokonać zmiany Uposażonego informując o tym SIGNAL IDUNA na piśmie. Zmiana obowiązuje od dnia następnego po otrzymaniu wniosku o zmianę Uposażonego,
- 27) **zawodowe uprawianie sportu** – uprawianie dyscyplin sportowych przez osoby będące członkami sekcji, klubów biorących udział w rozgrywkach międzynarodowych ogólnokrajowych; uprawianie dyscyplin sportowych i otrzymywanie w związku z uprawianiem sportu wynagrodzenia w dowolnej formie (w tym także stypendium lub zwrotu kosztów związanych z uprawianiem sportu w postaci diet, zasiłków) niezależnie od tego, czy sport jest uprawiany indywidualnie czy w ramach gier zespołowych, za wyjątkiem uprawiania sportu przez dzieci i młodzież do lat 18, zrzeszonych w ramach klubów sportowych,
- 28) **zakres ubezpieczenia** – zdarzenia losowe określone w umowie ubezpieczenia, za które SIGNAL IDUNA ponosi odpowiedzialność.

§ 3.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego.
2. Umowa ubezpieczenia obejmuje ochroną ubezpieczeniową następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w okresie trwania umowy ubezpieczenia.
3. Umowa ubezpieczenia może być zawarta:
 - 1) w Zakresie Podstawowym,
 - 2) w Zakresie Dodatkowym.
4. Umowa ubezpieczenia zawarta z Ubezpieczającym może obejmować:
 - 1) pełny czas ochrony ubezpieczeniowej,
 - 2) ograniczony czas ochrony ubezpieczeniowej.
5. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na rzecz osób, które w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie ukończyły 70 roku życia. W przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia o poważne zachorowanie oraz o śmierć w wyniku zawału serca lub udaru mózgu Ubezpieczony w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie może mieć więcej niż 60 lat.
4. **Zakres Podstawowy** umowy ubezpieczenia obejmuje:
 - 1) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku w wysokości 50% sumy ubezpieczenia,
 - 2) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu doznanego w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
 - 3) refundację kosztów naprawy lub nabycia protez i środków pomocniczych – następstwa nieszczęśliwego wypadku,

- 4) refundację kosztów niezbędnych operacji kosmetycznych – następstwa nieszczęśliwego wypadku.
5. **Zakres Dodatkowy** umowy ubezpieczenia może obejmować:
- 1) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpiezonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku w wysokości 100% lub 200% sumy ubezpieczenia,
 - 2) świadczenie z tytułu śmierci w wyniku zawału serca lub udaru mózgu w wysokości 50% sumy ubezpieczenia,
 - 3) refundację kosztów leczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – następstwa nieszczęśliwego wypadku,
 - 4) dzienne świadczenie szpitalne wskutek nieszczęśliwego wypadku,
 - 5) świadczenie związane z pobytem na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej (OIOM) wskutek nieszczęśliwego wypadku,
 - 6) świadczenie z tytułu pobytu w sanatorium – następstwa nieszczęśliwego wypadku,
 - 7) zasiłek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do pracy lub nauki – następstwa nieszczęśliwego wypadku,
 - 8) refundację kosztów aktywizacji zawodowej – następstwa nieszczęśliwego wypadku,
 - 9) świadczenie z tytułu trwałej niezdolności do pracy – następstwa nieszczęśliwego wypadku,
 - 10) refundację kosztów rehabilitacji – następstwa nieszczęśliwego wypadku,
 - 11) refundację kosztów leczenia stomatologicznego w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
 - 12) poważne zachorowania.
6. Ochronę ubezpieczeniową w Zakresie Dodatkowym można zawrzeć pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia w Zakresie Podstawowym, wybierając jedną lub kilka opcji z Zakresu Dodatkowego oraz po opłaceniu dodatkowej składki.

§ 4.

RODZAJE I WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ

1. Zakres Podstawowy:

1) Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpiezonego:

Wysokość świadczenia z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku wynosi 50% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.

2) Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu:

Jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową doszło do trwałego uszczerbku na zdrowiu, SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie według wariantu określonego w umowie ubezpieczenia:

- a) **WARIANT I** – obejmuje zakres świadczeń określonych odpowiednim procentem sumy ubezpieczenia, uwzględniającym wyłącznie 100% uszkodzenie organu lub narządu polegające na całkowitej fizycznej utracie lub utracie władzy nad poszczególnymi narządami, ustalonym zgodnie z TABELĄ nr 1 stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszych OWU.
- b) **WARIANT II** – obejmuje zakres świadczeń określonych odpowiednim procentem sumy ubezpieczenia, ustalonym zgodnie z TABELĄ nr 2 stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszych OWU.

- c) **WARIANT III** – obejmuje zakres świadczeń określonych odpowiednim procentem sumy ubezpieczenia ustalonym zgodnie z TABELĄ nr 3 stanowiącą załącznik nr 3 do niniejszych OWU.

3) Refundacja kosztów naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych:

- a) Refundacja kosztów naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych poniesionych w związku z nieszczęśliwym wypadkiem następuje w oparciu o dostarczone rachunki do wysokości 10% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż 10 000 zł.
- b) Koszty naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych zalecanych przez lekarza, które podlegają refundacji SIGNAL IDUNA to:
 - koszty nabycia protez i środków pomocniczych uszkodzonych wskutek wystąpienia nieszczęśliwego wypadku, a użytkowanych przed wystąpieniem nieszczęśliwego wypadku, ale uszkodzonych w takim stopniu, że naprawa jest nieekonomiczna,
 - SIGNAL IDUNA refunduje koszty naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków oraz jeżeli koszty naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.

4) Refundacja kosztów niezbędnych operacji kosmetycznych:

- a) Jeżeli na skutek nieszczęśliwego wypadku powłoki ciała (skóra) Ubezpiezonego ulegną uszkodzeniu lub deformacji w taki sposób, że po zakończeniu leczenia wygląd Ubezpiezonego będzie trwale zeszpecony i zdecyduje się on na poddanie się operacji kosmetycznej w celu usunięcia tej deformacji oraz gdy operacja taka znajduje uzasadnienie medyczne, SIGNAL IDUNA po analizie zasadności wykonania operacji refunduje po przedstawieniu stosownych rachunków koszty operacji, tzn. honoraria lekarskie, koszty pobytu w szpitalu, koszty lekarstw, materiałów opatrunkowych oraz innych środków leczniczych zaleconych i przepisanych przez lekarza do wysokości 10% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż 10 000 zł. Refundacja nie obejmuje kosztów protetyki stomatologicznej.
- b) SIGNAL IDUNA refunduje koszty niezbędnych operacji kosmetycznych pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków oraz jeżeli koszty niezbędnych operacji kosmetycznych nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.

2. Zakres Dodatkowy:

1) Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpiezonego:

Wysokość świadczenia z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku wynosi 100% lub 200% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.

2) Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpiezonego w wyniku zawału serca lub udaru mózgu:

- a) Ubezpieczyciel wypłaci świadczenie z tytułu śmierci Ubezpiezonego w wyniku zawału serca lub udaru mózgu pod warunkiem, że zawał serca lub udar mózgu wystąpił w okresie ochrony ubezpieczeniowej

- oraz śmierć Ubezpieczonego nastąpiła w ciągu 30 dni od daty zawału serca lub udaru mózgu będącego bezpośrednią przyczyną śmierci.
- b) Wysokość świadczenia z tytułu śmierci w wyniku zawału serca lub udaru mózgu wynosi **50%** sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.
- c) Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu śmierci Ubezpieczonego w wyniku zawału mięśnia sercowego lub udaru mózgu wygasa w dniu, w którym Ubezpieczony kończy 60 rok życia.
- 3) Refundacja kosztów leczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej:**
- a) SIGNAL IDUNA refunduje udokumentowane koszty leczenia, które zostały poniesione na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w związku z nieszczęśliwym wypadkiem objętym umową ubezpieczenia, niezależnie od miejsca wystąpienia wypadku pod warunkiem, że poniesione zostały w okresie 2 lat od daty wystąpienia nieszczęśliwego wypadku, przy czym za koszty leczenia nie uważa się kosztów poniesionych na rehabilitację.
- b) Z odpowiedzialności wyłączone są koszty leczenia infekcji z wyjątkiem sytuacji, w których zarazki chorobotwórcze dostały się do organizmu Ubezpieczonego w wyniku ran odniesionych w nieszczęśliwym wypadku objętym ubezpieczeniem.
- c) SIGNAL IDUNA refunduje koszty leczenia do wysokości **15%** lub **20%** sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu określonej w umowie ubezpieczenia, lecz nie więcej niż **15 000 zł**.
- d) Koszty leczenia zaleconego przez lekarza, potwierdzone wpisem w dokumentacji medycznej, które podlegają refundacji to:
- koszty leczenia ambulatoryjnego/szpitalnego,
 - koszty lekarstw i środków opatrunkowych przepisanych przez lekarza,
 - koszty transportu medycznego wymaganego stanem zdrowia Ubezpieczonego,
 - koszty zdjęć rentgenowskich, USG i innych badań diagnostycznych niezbędnych w procesie leczenia,
 - honoraria lekarskie.
- e) SIGNAL IDUNA refunduje koszty leczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków oraz jeżeli koszty leczenia nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.
- 4) Dzielne świadczenie szpitalne związane z nieszczęśliwym wypadkiem:**
- a) SIGNAL IDUNA wypłaca dzielne świadczenie szpitalne za każdy dzień kalendarzowy, w którym Ubezpieczony z powodu nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, poddany jest leczeniu szpitalnemu, pod warunkiem, że nieprzerwany pobyt w szpitalu trwa dłużej niż 2 dni, nie dłużej jednak niż przez 180 dni od dnia wystąpienia wypadku. Za dzień pobytu w szpitalu rozumie się pobyt co najmniej 24 godzinny.
- b) SIGNAL IDUNA wypłaca dzielne świadczenie szpitalne w wysokości **0,2%** sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż **100 zł** za każdy dzień pobytu w szpitalu maksymalnie do 14 dnia pobytu, powyżej 14 dnia pobytu **0,1%** sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż **50 zł**.
- c) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie z tytułu pobytu w szpitalu pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 5) Świadczenie związane z pobytem na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej (OIOM):**
- a) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie jednorazowe w wysokości **500 zł** jeżeli Ubezpieczony na skutek wystąpienia nieszczęśliwego wypadku wymagał opieki na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej i przebywał tam minimum 48 godzin.
- b) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie z tytułu pobytu na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 6) Świadczenie z tytułu pobytu w sanatorium:**
- a) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie jednorazowe, w przypadku otrzymania przez Ubezpieczonego skierowania na leczenie sanatoryjne potwierdzone przez ZUS lub Narodowy Fundusz Zdrowia, w wysokości **300 zł** tylko jeden raz w okresie ochrony ubezpieczeniowej, o ile pobyt w sanatorium jest kontynuacją leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku, który miał miejsce w okresie ochrony ubezpieczeniowej oraz gdy skierowanie do sanatorium zostało wystawione nie później niż w ciągu 1 roku od daty wystąpienia nieszczęśliwego wypadku.
- b) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie z tytułu pobytu w sanatorium pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 7) Zasiłek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do pracy lub nauki:**
- a) Zasiłek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do pracy lub nauki spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem wypłacany jest od 7 dnia niezdolności do pracy, lecz nie dłużej niż do 90 dnia od daty wystąpienia wypadku.
- b) Zasiłek dzienny wypłacany jest za każdy dzień niezdolności do pracy lub nauki w wysokości **0,1%** sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż **50 zł** dziennie.
- c) Zasiłek dzienny wypłacany jest na podstawie kopii zwolnienia lekarskiego lub kopii dokumentu potwierdzającego otrzymanie zasiłku chorobowego z ZUS – w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej lub właściwego zaświadczenia lekarskiego poświadczającego czasową niezdolność do pracy lub nauki wystawionego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zaświadczenia stwierdzającego zatrudnienie lub pobieranie nauki, lub prowadzenie działalności gospodarczej.
- d) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie z tytułu czasowej niezdolności do pracy pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 8) Refundacja kosztów aktywizacji zawodowej:**
- a) SIGNAL IDUNA po przedstawieniu stosownych rachunków, refunduje koszty aktywizacji zawodowej, poniesione przez Ubezpieczonego, który doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu na skutek nieszczęśliwego wypadku, do wysokości **10%** sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż **10 000 zł** pod warunkiem, iż w stosunku do Ubezpieczonego orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego i orzeczenie zostało wydane przez lekarza orzecznika ZUS oraz koszty poniesione zostały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie później niż 2 lata od daty wystąpienia nieszczęśliwego wypadku.

- b) SIGNAL IDUNA pokrywa koszty aktywizacji zawodowej pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków oraz jeżeli koszty aktywizacji zawodowej nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.
- 9) **Świadczenie z tytułu trwałej niezdolności do pracy:**
- a) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie z tytułu trwałej niezdolności do pracy, jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony dozna trwałej niezdolności do pracy, stwierdzonej przez lekarza orzecznika ZUS. Świadczenie wypłacane jest w wysokości 20% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż 10 000 zł.
- b) SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie z tytułu trwałej niezdolności do pracy pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 10) **Refundacja kosztów rehabilitacji:**
- a) SIGNAL IDUNA refunduje udokumentowane koszty rehabilitacji, uzasadnione okolicznościami danego zdarzenia, które zostały poniesione na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w okresie 2 lat od daty wystąpienia nieszczęśliwego wypadku.
- b) Koszty rehabilitacji zwracane są do wysokości 10% sumy ubezpieczenia trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie więcej niż 10 000 zł.
- c) SIGNAL IDUNA refunduje koszty rehabilitacji pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków oraz jeżeli koszty rehabilitacji nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.
- 11) **Refundacja kosztów leczenia stomatologicznego w wyniku nieszczęśliwego wypadku:**
- a) SIGNAL IDUNA refunduje poniesione i udokumentowane koszty leczenia stomatologicznego, jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku konieczna jest odbudowa uszkodzonego lub utraconego zęba stałego, pod warunkiem, że koszty zostały poniesione na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w okresie 6 miesięcy od daty wystąpienia nieszczęśliwego wypadku.
- b) Koszty leczenia zwracane są do wysokości 5% lub 10% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż 2 500 zł.
- c) SIGNAL IDUNA refunduje koszty leczenia stomatologicznego pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 12) **Poważne zachorowanie Ubezpieczonego:**
- a) SIGNAL IDUNA wypłaca Ubezpieczonemu jednorazowe świadczenie w wysokości 2 000 zł lub 5 000 zł z tytułu wystąpienia u Ubezpieczonego w okresie ochrony ubezpieczeniowej jednego z poważnych zachorowań, wymienionych w § 2 ust.1 pkt 15) niniejszych OWU.
- b) Umowę ubezpieczenia można rozszerzyć o świadczenie z tytułu poważnego zachorowania, tylko jeżeli została zawarta w pełnym czasie ochrony ubezpieczeniowej.
- c) Świadczenie z tytułu wystąpienia poważnego zachorowania zostanie wypłacone, jeżeli zostało zdiagnozowane u Ubezpieczonego po raz pierwszy w życiu i miało to miejsce w okresie ochrony ubezpieczeniowej oraz Ubezpieczony od momentu postawienia diagnozy będzie pozostawał przy życiu przez co najmniej 30 dni.

- d) Świadczenie z tytułu wystąpienia u Ubezpieczonego poważnego zachorowania może być wypłacone danemu Ubezpieczonemu tylko raz w okresie ochrony ubezpieczeniowej.
- e) Wypłata świadczenia z tytułu poważnego zachorowania powoduje rozwiązanie umowy ubezpieczenia w zakresie poważnych zachorowań dla danego Ubezpieczonego.

**ZWRÓĆ UWAGĘ,
KIEDY ODPOWIEDZIALNOŚĆ
SIGNAL IDUNA JEST
WYŁĄCZONA**

§ 5. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

- SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności, jeśli zdarzenie ubezpieczeniowe było spowodowane lub zaszło w następstwie:
 - umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
 - umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający/Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - samookaleczenia, usiłowania lub popełnienia i skutków samobójstwa, niezależnie od stanu poczytalności Ubezpieczonego,
 - popełnienia lub usiłowania popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa,
 - chorób Ubezpieczonego, w tym między innymi chorób psychicznych, chorób tropikalnych,
 - zawału serca lub udaru mózgu Ubezpieczonego w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w Zakresie Podstawowym,
 - pozostawania w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu w rozumieniu obowiązujących przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi albo spożywania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, z wyjątkiem leków zleconych przez lekarza oraz w sposób przez niego opisany,
 - zatrucia substancjami płynnymi lub stałymi, które dostały się do organizmu Ubezpieczonego drogą oddechową, pokarmową lub przez skórę,
 - świadczenia pracy przez Ubezpieczonego w charakterze policjanta, żołnierza, sapera, pirotechnika, innej osoby zatrudnionej przy materiałach wybuchowych,
 - świadczenia pracy przez Ubezpieczonego z użyciem broni,
 - świadczenia pracy przez Ubezpieczonego w charakterze kaskadera, akrobata, artysty cyrkowego, tresera zwierząt, dżokeja,
 - świadczenia pracy przez Ubezpieczonego w charakterze członka załogi statku morskiego oraz bezpośrednio pod wodą,
 - świadczenia pracy przez Ubezpieczonego bezpośrednio pod ziemią,
 - świadczenia pracy przez Ubezpieczonego w przemyśle zbrojeniowym oraz w czasie jakichkolwiek operacji militarnych,
 - świadczenia pracy przez Ubezpieczonego w charakterze pilota oraz innego członka załogi statku powietrznego i kosmicznego,
 - o ile nie umówiono się inaczej, świadczenia pracy na wysokościach powyżej 10 metrów,
 - uprawiania przez Ubezpieczonego sportu zawodowego,
 - uprawiania przez Ubezpieczonego sportów w miejscach do tego

- nieprzeznaczonych lub przy użyciu sprzętu niespełniającego wymogów bezpieczeństwa, w szczególności nieposiadającego atestów,
- 19) uprawiania przez Ubezpieczonego sportów ekstremalnych,
 - 20) uczestnictwa przez Ubezpieczonego w imprezach motorowych jako kierowca, pomocnik kierowcy, pasażer pojazdu silnikowego, włącznie z jazdami treningowymi, w których chodzi o osiągnięcie maksymalnych prędkości,
 - 21) uczestnictwa Ubezpieczonego w wyścigach,
 - 22) uczestnictwa w różnego rodzaju ekspedycjach,
 - 23) wykonania na Ubezpieczonym zabiegów lub leczenia nieuznanego w sposób naukowy i medyczny,
 - 24) prowadzenia pojazdu bez uprawnień wymaganych do prowadzenia takiego pojazdu lub pojazdu nieposiadającego aktualnego badania technicznego i innych dokumentów warunkujących dopuszczenie do ruchu lądowego, wodnego lub powietrznego albo po zażyciu leków wykluczających w okresie ich działania prowadzenie pojazdów,
 - 25) użycia broni przez Ubezpieczonego,
 - 26) aktywnego uczestnictwa przez Ubezpieczonego w bójkach, strajkach lub zamieszkach za wyjątkiem działania w obronie koniecznej,
 - 27) aktywnego uczestnictwa przez Ubezpieczonego w aktach porwania, w aktach terroru, sabotażach i zamachach oraz wskutek działań wojennych, wojny domowej, stanu wyjątkowego.
2. Ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA nie obejmuje ponadto:
- 1) zadośćuczynienia za doznane krzywdy, ból, cierpienie fizyczne lub moralne, jak również strat materialnych, wynikających z utraty lub uszkodzenia rzeczy należących do Ubezpieczonego,
 - 2) chorób zawodowych oraz chorób Ubezpieczonego, o ile nie wykupiono świadczenia dodatkowego: poważne zachorowania z zastrzeżeniem § 4 ust 2 pkt 12),
 - 3) uszczerbków na zdrowiu Ubezpieczonego spowodowanych środkami leczniczymi lub zabiegami wykonanymi na jego organizmie (w tym operacje kosmetyczne) oraz na skutek przeprowadzonych badań klinicznych,
 - 4) uszczerbków na zdrowiu Ubezpieczonego powstałych w wyniku zawału serca lub udaru mózgu oraz innych stanów chorobowych,
 - 5) uszczerbków na zdrowiu Ubezpieczonego spowodowanych bezpośrednio lub pośrednio przez energię jądrową, promieniowanie radioaktywne.
3. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone są:
- 1) koszty zabiegów ze wskazań estetycznych (z uwzględnieniem postanowień § 4 ust. 1 pkt 4 niniejszych OWU),
 - 2) koszty leczenia dokonanego przez lekarza będącego członkiem najbliższej rodziny Ubezpieczonego (rodzice, małżonkowie, rodzeństwo, dzieci),
 - 3) koszty zabiegów lub leczenia nieuznanych w sposób naukowy i medyczny,
 - 4) koszty leczenia, których łączna wartość nie przekroczyła 50 zł,
 - 5) koszty leczenia powstałe w wyniku niestosowania się do zaleceń lekarza prowadzącego.

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na okres jednego roku (ubezpieczenie roczne) lub okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku, w którym Ubezpieczający określa w szczególności: sumę ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia, wariant ubezpieczenia, wysokość świadczenia na wypadek śmierci, rodzaje świadczeń dodatkowych.
3. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na podstawie niniejszych OWU dla grupy liczącej co najmniej 3 osoby.
4. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą akceptacji wniosku Ubezpieczającego przez SIGNAL IDUNA.
5. Umowa ubezpieczenia w formie grupowej może być zawarta w pełnym lub ograniczonym czasie ochrony ubezpieczeniowej.
6. Umowa ubezpieczenia w formie grupowej może być zawarta w formie imiennej lub bezimiennej.
7. Umowy ubezpieczenia w formie grupowej **imiennej**, zawiera się na rzecz osób wymienionych w imiennym wykazie stanowiącym załącznik do umowy ubezpieczenia. Zakres, suma ubezpieczenia i składka ubezpieczeniowa wnioskowane są indywidualnie dla każdej grupy osób o tych samych cechach ryzyka ubezpieczeniowego, wchodzącej w skład ubezpieczonej zbiorowości. Lista osób objętych ubezpieczeniem musi zawierać imię i nazwisko Ubezpieczonego oraz jego adres zamieszkania i datę urodzenia lub PESEL.
8. Umowę ubezpieczenia w formie grupowej **bezimiennej** zawiera się pod warunkiem objęcia ubezpieczeniem wszystkich osób należących do określonej zbiorowości z jednakowym zakresem ochrony ubezpieczeniowej z zastosowaniem tej samej składki i sumy ubezpieczenia. Ubezpieczający jest zobowiązany w przypadku zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, pod rygorem odmowy wypłaty świadczenia, każdorazowo potwierdzić objęcie ochroną poszkodowanego w ramach umowy ubezpieczenia.
9. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia zawartej w formie grupowej imiennej dopuszcza się włączenie do ochrony ubezpieczeniowej dodatkowych osób (od początku następnego miesiąca po przystąpieniu do ubezpieczonej zbiorowości) pod warunkiem zapłaty dodatkowej składki oraz przedstawienia wykazu osób dodatkowych.
10. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę SIGNAL IDUNA doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, SIGNAL IDUNA obowiązana jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej siedmiodniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku przez SIGNAL IDUNA, zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.
11. W przypadku braku sprzeciwu umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie wyznaczonego terminu do złożenia sprzeciwu.
12. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną udostępniany jest za pośrednictwem strony internetowej www.signal-iduna.pl w formie, która umożliwia jego pobranie, utwalenie, odtwarzanie i wydrukowanie.

ZWRÓĆ UWAGĘ
NA FORMĘ
ZAWARCIA UMOWY
UBEZPIECZENIA

13. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność SIGNAL IDUNA rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.

OD KIEDY
ZACZYNA SIĘ
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
SIGNAL IDUNA

14. Jeżeli SIGNAL IDUNA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, SIGNAL IDUNA może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, odpowiedzialność SIGNAL IDUNA wygasa z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim SIGNAL IDUNA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
15. W razie opłacenia składki w ratach, niezapłacenie kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie powoduje ustanie odpowiedzialności SIGNAL IDUNA, pod warunkiem, iż SIGNAL IDUNA po upływie terminu płatności składki wezwwała Ubezpieczającego do zapłaty zaległej składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
16. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za zapłatę uważa się chwilę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub urzędzie pocztowym na właściwy rachunek SIGNAL IDUNA pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość środków. W odmiennym przypadku za zapłatę uważa się chwilę, w której składka lub jej rata w pełnej wysokości znalazła się na rachunku SIGNAL IDUNA w taki sposób, że mogła ona nią dysponować.
17. Odpowiedzialność SIGNAL IDUNA kończy się:
- 1) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego,
 - 2) z dniem wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2) lit. b),
 - 3) z upływem okresu wypowiedzenia – w przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, zgodnie z ust. 20,
 - 4) z upływem określonego w umowie ubezpieczenia okresu ubezpieczenia,
 - 5) z chwilą wypłaty świadczeń w wysokości wyczerpującej sumę ubezpieczenia określoną w umowie ubezpieczenia z tytułu poszczególnych świadczeń,
 - 6) z chwilą śmierci Ubezpieczonego,
 - 7) z chwilą wystąpienia Ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia z upływem terminu określonego w ust. 19.
18. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, w przypadku, gdy jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. W przypadku odstąpienia od umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu składkę pomniejszoną o jej część odpowiadającą okresowi odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
19. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia grupowego, Ubezpieczony ma prawo w każdym czasie wystąpić z umowy ubezpieczenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Wystąpienie z umowy

ubezpieczenia powinno być złożone do Ubezpieczyciela w formie pisemnej bądź w formie dokumentowej pod rygorem nieważności.

20. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, składając SIGNAL IDUNA oświadczenie z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia rozpoczyna się pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym SIGNAL IDUNA otrzymała oświadczenie o wypowiedzeniu. Za datę wpływu oświadczenia o wypowiedzeniu uznaje się dzień doręczenia tego oświadczenia do SIGNAL IDUNA.

§ 7.

SUMA UBEZPIECZENIA

1. Odpowiedzialność SIGNAL IDUNA z tytułu zajścia każdego ze zdarzeń ubezpieczeniowych wskazanych w umowie ubezpieczenia, ograniczona jest do zapłaty świadczenia w wysokości nie wyższej niż wskazana w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia z tytułu zajścia tego zdarzenia.
2. Suma ubezpieczenia jest ustalona w umowie ubezpieczenia w pełnych tysiącach złotych, jej wysokość nie może być jednak niższa niż 5 000 zł.

§ 8.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy stawek obowiązującej w dniu złożenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia z uwzględnieniem zakwalifikowania do grupy ryzyka, sumy ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, wariantu ubezpieczenia oraz czasu objęcia ochroną ubezpieczeniową.
2. O ile nie uzgodniono inaczej, składka lub pierwsza rata składki powinna zostać opłacona z góry, najpóźniej w przeddzień rozpoczęcia okresu ochrony ubezpieczeniowej.
3. Składka może być płatna jednorazowo lub w ratach półrocznych, kwartalnych lub miesięcznych. Terminy płatności, wysokość składki oraz raty składki i ich wysokość określone są w umowie ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający jest zobowiązany opłacić składkę lub kolejne jej raty w terminie płatności określonym w umowie ubezpieczenia.
5. Opłacenie składki w wysokości niższej niż ustalona w umowie ubezpieczenia jest traktowane jak nieopłacenie składki w terminie.
6. Za dzień opłacenia składki przyjmuje się dzień wpływu składki w wysokości wskazanej w umowie ubezpieczenia na rachunek bankowy SIGNAL IDUNA.
7. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
8. Podstawę zwrotu składki stanowi oryginał umowy ubezpieczenia.

§ 9.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

OBOWIĄZKI
UBEZPIECZAJĄCEGO

1. Obowiązki Ubezpieczającego:

- 1) W okresie ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczający jest zobowiązany niezwłocznie, nie później niż w ciągu 14 dni od chwili powzięcia wiadomości na ten temat, powiadomić SIGNAL IDUNA o zmianach

okoliczności, o które zapytywał ubezpieczyciel przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

- 2) W przypadku zawarcia przez Ubezpieczającego umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek jest on zobowiązany przed przystąpieniem osoby zainteresowanej do umowy ubezpieczenia doręczyć jej na piśmie lub (za jej zgodą) na innym trwałym nośniku OWU lub inne postanowienia umowy ubezpieczenia, do których przestrzegania zobowiązany jest Ubezpieczony.
- 3) Ubezpieczający ma obowiązek poinformowania Ubezpieczonego, iż zawarł umowę ubezpieczenia na jego rachunek.
- 4) Ubezpieczający ma obowiązek przekazywania SIGNAL IDUNA prawdziwych i pełnych danych niezbędnych do należytego wykonywania postanowień umowy ubezpieczenia.
- 5) Ubezpieczający zobowiązany jest informować SIGNAL IDUNA o zmianie danych osobowych i teleadresowych własnych i Ubezpieczonego.
- 6) Ubezpieczający zobowiązany jest do doręczania Ubezpieczonemu wszelkich otrzymanych od SIGNAL IDUNA informacji dotyczących umowy ubezpieczenia.

OBOWIĄZKI
SIGNAL IDUNA

2. Obowiązki SIGNAL IDUNA:

1) SIGNAL IDUNA jest zobowiązana:

- a) doręczyć Ubezpieczającemu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
 - b) wydać Ubezpieczającemu polisę lub inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia,
 - c) prawidłowo i terminowo wykonywać zobowiązania przewidziane w umowie ubezpieczenia oraz przepisach prawa.
- 2) Zgodnie z obowiązującymi przepisami SIGNAL IDUNA ma obowiązek zastosowania się do sankcji nałożonych przez Rzeczpospolitą Polską, Unię Europejską, Organizację Narodów Zjednoczonych lub inne uprawnione do tego państwa lub organizacje na Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uposażonego lub innego uprawnionego do świadczenia, w związku z czym ma prawo:
- a) odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia, w tym w części, w jakiej ma zostać zawarta na rachunek danego Ubezpieczonego,
 - b) wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, w tym w części, w jakiej została zawarta na rachunek danego Ubezpieczonego, co z uwagi na obowiązujące przepisy w zakresie sankcji traktowane jest jako wypowiedzenie z ważnego powodu,
 - c) nie zrealizować płatności wynikającej z umowy ubezpieczenia, w zakresie świadczenia lub zwrotu składki, niezależnie na czyj rachunek i w jaki sposób miałyby ona zostać wykonana, w takim zakresie, w jakim wynikać to będzie z tych sankcji.

ZWRÓĆ UWAGĘ
NA ŚWIADCZENIA
I ZAPOZNAJ SIĘ
Z ICH OPISEM

§ 10.

ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA Z UMOWY UBEZPIECZENIA

informacje o okolicznościach związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego danych o jego stanie zdrowia, z wyłączeniem badań genetycznych, ustaleniem prawa do świadczenia z umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia.

3. Za zgodą Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel może nadto uzyskać od Narodowego Funduszu Zdrowia dane o nazwach i adresach świadczeniodawców, którzy udzielili opieki zdrowotnej w związku ze zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz wysokości świadczenia.
4. SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie/odszkodowanie z tytułu zajścia każdego ze zdarzeń ubezpieczeniowych wskazanych w umowie ubezpieczenia do wysokości nie wyższej niż wskazana w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia z tytułu zajścia tego zdarzenia.
5. W razie śmierci Ubezpieczonego, zwrot wcześniej poniesionych przez niego kosztów leczenia związanych ze zdarzeniem objętym odpowiedzialnością SIGNAL IDUNA, przysługuje spadkobiercom na podstawie aktu zgonu oraz udokumentowania poniesionych przez Ubezpieczonego kosztów.
6. SIGNAL IDUNA jest zobowiązana do wypłaty świadczenia/odszkodowania w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego.
7. Jeżeli w terminie określonym w ust. 6 niniejszego paragrafu wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA albo wysokości świadczenia/odszkodowania okazało się niemożliwe, świadczenie/odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część SIGNAL IDUNA wypłaca w terminie określonym w ust. 6 niniejszego paragrafu.
8. Świadczenia są wypłacane lub realizowane na rzecz Ubezpieczonego, chyba że w OWU wyraźnie wskazano inne osoby uprawnione do świadczeń. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego jest wypłacane Uposażonemu.
9. Jeżeli Ubezpieczonym jest osoba niepełnoletnia – świadczenie wypłaca się rodzicom lub opiekunom prawnym.
10. Koszty nabycia protez i środków pomocniczych, koszty niezbędnych operacji kosmetycznych, koszty leczenia, koszty aktywizacji zawodowej, koszty rehabilitacji, koszty leczenia stomatologicznego – zwracane są Ubezpieczonemu, który te koszty poniósł, na podstawie kopii imiennej faktury wystawionej na Ubezpieczonego.
11. Wypłatę świadczenia ustala się w następujący sposób:

1) Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego:

- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku jest stwierdzenie istnienia związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią Ubezpieczonego,
- b) świadczenie z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku przysługuje, jeżeli śmierć Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku nastąpiła w ciągu 1 roku od daty wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową,
- c) w przypadku, gdy śmierć Ubezpieczonego spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem nastąpiła w ciągu 1 roku od nieszczęśliwego wypadku, to świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu doznanego w wyniku nieszczęśliwego wypadku nie przysługuje, a jeżeli świadczenie to zostało już wypłacone, to świadczenie z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku zostaje pomniejszone o uprzednio wypłaconą kwotę,

1. Ubezpieczający/Ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
2. Za zgodą Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel może uzyskać od podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu,

- d) jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu doznanego w wyniku nieszczęśliwego wypadku, a następnie zmarł na skutek tego samego zdarzenia, świadczenie z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku wypłaca się uprawnionemu tylko wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu, pomniejszając je o uprzednio wypłaconą kwotę,
 - e) świadczenie z tytułu śmierci w wyniku zawału serca lub udaru mózgu przysługuje pod warunkiem, że zawał serca lub udar mózgu wystąpił w okresie ochrony ubezpieczeniowej oraz śmierć Ubezpiezonego nastąpiła w ciągu 30 dni od daty zawału serca lub udaru mózgu będącego bezpośrednią przyczyną śmierci,
 - f) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpiezonego jest wypłacane Uposażonemu (-nym), a w przypadku gdy Ubezpieczony nie wskazał Uposażonego lub gdy żaden z Uposażonych nie żyje lub nie jest uprawniony do świadczenia, świadczenie będzie przypadać w następującej kolejności:
 - małżonkowi Ubezpiezonego – w całości,
 - dzieciom Ubezpiezonego – w równych częściach,
 - rodzicom Ubezpiezonego – w równych częściach,
 - spadkobiercom Ubezpiezonego – w częściach, w jakich dziedziczą po Ubezpieczonym,
 - g) Ubezpieczony może wskazać jedną lub więcej osób uprawnionych do otrzymania świadczenia z tytułu śmierci Ubezpiezonego,
 - h) świadczenie nie przysługuje osobie, która umyślnym działaniem spowodowała lub przyczyniła się do śmierci Ubezpiezonego,
 - i) jeżeli wskazanych jest kilku Uposażonych i nie ma oznaczonego udziału w sumie ubezpieczenia z tytułu śmierci Ubezpiezonego, to udziały są równe,
 - j) wskazanie Uposażonego staje się bezskuteczne, jeżeli Uposażony zmarł przed śmiercią Ubezpiezonego albo jeżeli umyślnie przyczynił się do jego śmierci,
 - k) za osobę zmarłą przed śmiercią Ubezpiezonego uważa się również osobę, która zmarła jednocześnie z Ubezpieczonym,
 - l) w przypadku braku osób wymienionych w pkt. 1) lit. f) niniejszego ustępu, SIGNAL IDUNA wypłaca udowodnione koszty pogrzebu Ubezpiezonego osobie, która te koszty poniosła, do wysokości świadczenia na wypadek śmierci na podstawie rachunków/faktur, dowodów opłat,
 - m) w przypadku, gdy Ubezpieczony objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie kilku umów ubezpieczenia, łączne odszkodowanie ze wszystkich umów ubezpieczenia z tytułu kosztów pogrzebu nie może przekroczyć rzeczywistych i udokumentowanych wydatków poniesionych na ten cel.
- 2) **Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu:**
- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu,
 - b) niezależnie od przyjętego wariantu, procent trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien zostać ustalony niezwłocznie po całkowitym zakończeniu leczenia, z włączeniem procesu rehabilitacji, nie później jednak niż w okresie 2 lat od dnia wypadku,
 - c) jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, upośledzeniu ulegnie większa liczba funkcji fizycznych, to dokonuje się sumowania stopni poszczególnych procentowych trwałych uszczerbków na zdrowiu, lecz maksymalne świadczenie z tego tytułu nie może przekroczyć wysokości 100% sumy ubezpieczenia,
 - d) jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku upośledzone zostaną organy lub zmysły, których funkcje przed wypadkiem były ograniczone, to procent trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się jako różnicę pomiędzy stopniem uszczerbku istniejącym po wypadku a przed wypadkiem,
 - e) w przypadku zaniechania przez Ubezpiezonego dalszego, zalecanego przez lekarzy leczenia powypadkowego, procent trwałego uszczerbku na zdrowiu zostanie ustalony jak dla stanu zdrowia, który według wiedzy lekarza orzekającego, byłby stwierdzony po przeprowadzeniu zalecanego leczenia,
 - f) SIGNAL IDUNA może skierować Ubezpiezonego na badanie przez komisję lekarską, która orzeknie stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu. Ubezpieczony jest obowiązany przedstawić komisji lekarskiej całą dokumentację medyczną i poddać się badaniom lekarskim,
 - g) podczas ustalania stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpiezonego,
 - h) jeżeli stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpiezonego, to jako stopień trwałego uszczerbku przyjmuje się przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku ustalonego według oceny lekarzy powołanych przez SIGNAL IDUNA,
 - i) pogorszenie się stanu zdrowia Ubezpiezonego po orzeczeniu lekarza SIGNAL IDUNA nie stanowi podstawy do ponownego orzekania stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
- 3) **Refundacja kosztów naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych:**
- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a refundacją kosztów naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych,
 - b) koszty naprawy lub nabycia protez lub środków pomocniczych refunduje się, jeżeli powstały one w ciągu 2 lat od daty wypadku i nie zostały pokryte z ubezpieczenia zdrowotnego lub innych umów ubezpieczenia,
 - c) refundacja odbywa się na podstawie przedłożonej SIGNAL IDUNA dokumentacji lekarskiej oraz rachunków i dowodów ich zapłaty,
 - d) w przypadku, gdy Ubezpieczony objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie kilku umów ubezpieczenia, łączne odszkodowanie ze wszystkich umów ubezpieczenia z tytułu kosztów leczenia nie może przekroczyć rzeczywistych i udokumentowanych wydatków poniesionych na ten cel.
- 4) **Refundacja kosztów niezbędnych operacji kosmetycznych:**
- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a poniesionymi kosztami niezbędnych operacji kosmetycznych,
 - b) operacja kosmetyczna Ubezpiezonego musi nastąpić w ciągu 3 lat od nieszczęśliwego wypadku, którego skutkiem było uszkodzenie lub deformacja wyglądu Ubezpiezonego,

- c) refundacja odbywa się na podstawie przedłożonej SIGNAL IDUNA dokumentacji lekarskiej oraz rachunków i dowodów ich zapłaty,
 - d) w przypadku, gdy Ubezpieczony objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie kilku umów ubezpieczenia, łączne odszkodowanie ze wszystkich umów ubezpieczenia z tytułu kosztów niezbędnych operacji kosmetycznych nie może przekroczyć rzeczywistych i udokumentowanych wydatków poniesionych na ten cel.
- 5) **Refundacja kosztów leczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej:**
- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a poniesionymi kosztami leczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) refundacja odbywa się na podstawie przedłożonej SIGNAL IDUNA dokumentacji lekarskiej zawierającej diagnozę lekarską oraz rachunków i dowodów ich zapłaty,
 - c) refundacji podlegać mogą jedynie koszty, które zostały poniesione w okresie 2 lat od wypadku i które nie zostały pokryte w ramach leczenia prowadzonego przez publiczną służbę zdrowia lub inny zakład ubezpieczeń,
 - d) w przypadku, gdy Ubezpieczony objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie kilku umów ubezpieczenia, łączne odszkodowanie ze wszystkich umów ubezpieczenia z tytułu kosztów leczenia nie może przekroczyć rzeczywistych i udokumentowanych wydatków poniesionych na ten cel.
- 6) **Dzienne świadczenie szpitalne związane z nieszczęśliwym wypadkiem:**
- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a pobytem w szpitalu,
 - b) dzienne świadczenie szpitalne przysługuje tylko za pierwszą nieprzerwaną hospitalizację związaną z wystąpieniem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, następującą po wystąpieniu nieszczęśliwego wypadku.
- 7) **Jednorazowe świadczenie związane z pobytem na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej (OIOM):**
- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a pobytem w szpitalu na OIOM,
 - b) świadczenie związane z pobytem na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej przysługuje tylko za pierwszą nieprzerwaną hospitalizację na OIOM związaną z wystąpieniem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, następującą po wystąpieniu nieszczęśliwego wypadku.
- 8) **Zasiłek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do pracy lub nauki:**
- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a czasową niezdolnością do pracy lub nauki,
 - b) zasiłek dzienny wypłacany jest na podstawie kserokopii zwolnienia lekarskiego L4 potwierdzonego za zgodność z oryginałem przez pracodawcę lub placówkę medyczną wystawiającą zwolnienie lub kserokopii dokumentu potwierdzającego otrzymanie zasiłku chorobowego z ZUS-u w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej lub właściwego zaświadczenia lekarskiego poświadczającego

czasową niezdolność do pracy lub nauki oraz zaświadczenia stwierdzającego zatrudnienie lub pobieranie nauki lub prowadzenie działalności gospodarczej,

- c) zasiłek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do pracy lub nauki wypłacany jest od 7 dnia niezdolności, lecz nie dłużej niż do 90 dnia od daty wystąpienia wypadku,
- d) SIGNAL IDUNA zastrzega sobie prawo do weryfikacji zwolnień lekarskich co do ich zasadności.

9) **Refundacja kosztów aktywizacji zawodowej:**

- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a celowością przekwalifikowania zawodowego,
- b) SIGNAL IDUNA refunduje poniesione koszty pod warunkiem ich powstania przed upływem 2 lat od dnia wystąpienia wypadku i jeżeli nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innych umów ubezpieczenia,
- c) refundacja odbywa się na podstawie przedłożonej SIGNAL IDUNA dokumentacji oraz rachunków i dowodów ich zapłaty,
- d) w przypadku, gdy Ubezpieczony objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie kilku umów ubezpieczenia, łączne odszkodowanie ze wszystkich umów ubezpieczenia z tytułu kosztów aktywizacji zawodowej nie może przekroczyć rzeczywistych i udokumentowanych wydatków poniesionych na ten cel.

10) **Świadczenie z tytułu trwałej niezdolności do pracy:**

- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałą niezdolnością do pracy,
- b) SIGNAL IDUNA zobowiązuje się do wypłaty świadczenia w przypadku, gdy niezdolność do pracy Ubezpieczonego trwała nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy od chwili wystąpienia wypadku, a po zakończeniu tego okresu ma charakter trwały i nieodwracalny oraz udokumentowana jest przez orzeczenie lekarskie stwierdzające trwałą niezdolność do pracy wystawione przez orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zaakceptowane przez SIGNAL IDUNA.

11) **Refundacja kosztów rehabilitacji:**

- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a poniesionymi kosztami rehabilitacji,
- b) refundacja odbywa się na podstawie przedłożonej SIGNAL IDUNA dokumentacji lekarskiej zawierającej diagnozę lekarską oraz rachunków ze sporządzoną specyfikacją cen jednostkowych poszczególnych zabiegów, rodzaju oraz typu wykonanej usługi oraz wskazanie ilości ich powtórzeń oraz dowodów ich zapłaty,
- c) refundacji podlegać mogą jedynie koszty, które zostały poniesione w okresie 2 lat od wypadku i które nie zostały pokryte w ramach leczenia prowadzonego przez publiczną służbę zdrowia lub inny zakład ubezpieczeń,
- d) w przypadku, gdy Ubezpieczony objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie kilku umów ubezpieczenia, łączne odszkodowanie ze wszystkich umów ubezpieczenia z tytułu poniesionych kosztów rehabilitacji nie może przekroczyć rzeczywistych i udokumentowanych wydatków poniesionych na ten cel.

12) Refundacja kosztów leczenia stomatologicznego:

- a) warunkiem koniecznym wypłaty świadczenia jest stwierdzenie istnienia bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a poniesionymi kosztami leczenia stomatologicznego,
- b) refundacja odbywa się na podstawie przedłożonej SIGNAL IDUNA dokumentacji lekarskiej oraz rachunków i dowodów ich zapłaty,
- c) refundacji podlegać mogą jedynie koszty, które zostały poniesione w okresie 6 miesięcy od wypadku i które nie zostały pokryte w ramach leczenia prowadzonego przez publiczną służbę zdrowia lub inny zakład ubezpieczeń,
- d) w przypadku, gdy Ubezpieczony objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie kilku umów ubezpieczenia, łączne odszkodowanie ze wszystkich umów ubezpieczenia z tytułu poniesionych kosztów leczenia stomatologicznego nie może przekroczyć rzeczywistych i udokumentowanych wydatków poniesionych na ten cel.

13) Świadczenie z tytułu wystąpienia poważnego zachorowania:

- a) wypłata świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonej SIGNAL IDUNA dokumentacji lekarskiej zawierającej jednoznaczną diagnozę lekarską potwierdzającą wystąpienie poważnego zachorowania wymienionego w § 2 ust. 1 pkt 15,
- b) świadczenie z tytułu poważnego zachorowania będzie wypłacone tylko z tytułu wystąpienia jednego z poważnych zachorowań wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 15,
- c) świadczenie z tytułu poważnego zachorowania będzie wypłacone, jeżeli Ubezpieczony pozostawał przy życiu przez 30 dni od daty zdarzenia,
- d) świadczenie z tytułu poważnego zachorowania będzie wypłacone tylko raz w okresie ochrony ubezpieczeniowej.

§ 11. ROSZCZENIA

1. Ubezpieczający, Ubezpieczony (odpowiednio) jest zobowiązany zawiadomić SIGNAL IDUNA o zaistniałym zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową Call Center pod numerem telefonu 22 50-56-506 lub wypełniając formularz zgłoszenia roszczenia na stronie internetowej SIGNAL IDUNA lub przysyłając wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia na adres siedziby. Zgłoszenie roszczenia z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia powinno nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od daty powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.

SPRAWDŹ JAKIE
DOKUMENTY MUSISZ
PRZYGOTOWAĆ GDY
WYSTĘPUJESZ O WYPŁATĘ
ŚWIADCZENIA

2. Do rozpatrzenia roszczenia o wypłatę świadczenia objętego odpowiedzialnością SIGNAL IDUNA niezbędne jest dostarczenie do SIGNAL IDUNA poniżej wskazanych dokumentów i innych dowodów koniecznych do ustalenia zasadności roszczenia oraz do ustalenia wysokości świadczenia:

- 1) odpisu skróconego aktu zgonu – w przypadku występowania z roszczeniem z tytułu śmierci,
- 2) karty zgonu lub zaświadczenia stwierdzającego przyczynę śmierci – w przypadku występowania z roszczeniem z tytułu śmierci,
- 3) dokumentacji dotyczącej nieszczęśliwego wypadku wraz z dokumentacją medyczną z udzielenia pierwszej pomocy medycznej po zdarzeniu,

zawierającą opis obrażeń ciała, diagnozę lekarską a także wyniki badań,

- 4) dokumentacji medycznej potwierdzającej rodzaj i datę zdiagnozowania poważnego zachorowania,
 - 5) kompletnej dokumentacji lekarskiej z przebiegu leczenia i rehabilitacji,
 - 6) zaświadczenia lekarskiego o zakończeniu leczenia,
 - 7) karty pobytu w szpitalu potwierdzającej pobyt Ubezpieczonego w szpitalu (zawierającej informację o pobycie na OIOM),
 - 8) karty pobytu w szpitalu potwierdzającej przeprowadzenie operacji chirurgicznej,
 - 9) kopii skierowania do sanatorium zatwierdzonej przez ZUS lub Narodowy Fundusz Zdrowia zawierającej datę zatwierdzenia,
 - 10) kopii protokołu powypadkowego (na przykład z komisji BHP, placówki oświatowej, policji lub prokuratury) potwierdzającego zajście nieszczęśliwego wypadku, jeżeli taki protokół został sporządzony,
 - 11) inne dokumenty dodatkowo wskazane przez SIGNAL IDUNA, niezbędne do ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia.
3. Podstawą do wypłaty świadczenia przez SIGNAL IDUNA jest przedstawienie oryginałów wymaganych dokumentów lub ich kopii. W razie wątpliwości, SIGNAL IDUNA ma prawo poprosić o oryginały dokumentów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez: notariusza, podmiot je wydający lub pośrednika ubezpieczeniowego.
4. Refundacja kosztów objętych zakresem ubezpieczenia następuje na podstawie rachunków/faktur do wysokości sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie ubezpieczenia dla danego świadczenia.
5. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dokumenty i inne dowody konieczne do ustalenia zasadności roszczenia oraz do ustalenia wysokości świadczenia muszą zostać przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego na koszt Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub osoby dochodzącej zapłaty świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego.
6. Świadczenia wypłacane są zgodnie z dyspozycją Ubezpieczonego bądź uprawnionego, przelewem na rachunek bankowy w złotych polskich lub przekazem pocztowym.
7. SIGNAL IDUNA zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego dokumentów związanych z ustaleniem odpowiedzialności i wysokości świadczenia.

§ 12.

REKLAMACJE ORAZ SPORY SĄDOWE I POZASĄDOWE

1. Klient może składać skargi, zażalenia i reklamacje, zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez SIGNAL IDUNA (zwane dalej łącznie reklamacjami).
2. Reklamacje można zgłaszać w następujący sposób:
 - 1) **na piśmie** – osobiście w jednostce obsługującej klientów lub wysyłając na adres tej jednostki, tj. SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. ul. Siedmiogrodzka 9, 01-204 Warszawa lub na adres Regionalnego Centrum Obsługi Ubezpieczeń (dane adresowe Regionalnych Centrów Obsługi Ubezpieczeń SIGNAL IDUNA podane są na stronie internetowej pod adresem: <http://www.signal-iduna.pl/kontakt/>) lub wysłane na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych,

podany na stronie internetowej: <http://www.signal-iduna.pl/kontakt/>;

- 2) **ustnie** – osobiście do protokołu w jednostce obsługującej klientów tj. w SIGNAL IDUNA w Warszawie (adres ul. Siedmiogrodzka 9, 01-204 Warszawa) lub w Regionalnym Centrum Obsługi Ubezpieczeń (dane adresowe Regionalnych Centrów Obsługi Ubezpieczeń SIGNAL IDUNA podane są na stronie internetowej pod adresem: <http://www.signal-iduna.pl/kontakt/>) albo telefonicznie pod numerem 22 50 56 506;
- 3) **elektronicznie** z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej przysyłając wiadomość na adres: reklamacje@signal-iduna.pl.
3. SIGNAL IDUNA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi we wskazanym terminie, SIGNAL IDUNA wyjaśni klientowi przyczyny opóźnienia, wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi nieprzekraczający jednak 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
4. Odpowiedź na reklamację jest udzielana na piśmie. Na wniosek klienta odpowiedź na reklamację może być również dostarczona pocztą elektroniczną.
5. Będący osobą fizyczną Ubezpieczający, Ubezpieczony, uposażony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia, spadkobierca posiadający interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia niezadowolony ze stanowiska SIGNAL IDUNA ma prawo wystąpienia do Rzecznika Finansowego z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy lub o przeprowadzenie pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporu między klientem a podmiotem rynku finansowego. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich jest Rzecznik Finansowy – więcej informacji o Rzeczniku Finansowym na stronie internetowej: <http://rf.gov.pl/>. Klienci mogą także korzystać z pomocy miejskich i powiatowych Rzeczników Konsumenta.
6. Klient może też składać skargi i zażalenia na działalność SIGNAL IDUNA do Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, miejskiego lub powiatowego Rzecznika Konsumentów oraz innych organów zajmujących się ochroną klientów podmiotów rynku finansowego.
7. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć przeciwko SIGNAL IDUNA według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, jak również przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
8. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich), istnieje możliwość pozasądowego rozstrzygania sporów dotyczących zobowiązań umownych wynikających z internetowych umów sprzedaży lub umów o świadczenie usług zawieranych między konsumentami mieszkającymi w Unii Europejskiej a przedsiębiorcami mającymi siedzibę w Unii Europejskiej. Rozstrzyganie ww. sporów odbywa się za pośrednictwem platformy ODR dostępnej pod następującym adresem: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/main/>. Adres poczty elektronicznej SIGNAL IDUNA do kontaktu: Info@signal-iduna.pl.

9. SIGNAL IDUNA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
10. SIGNAL IDUNA posiada status dużego przedsiębiorcy.

§ 13.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Ubezpieczyciel udostępnia OWU na stronie internetowej www.signal-iduna.pl oraz w siedzibie Ubezpieczyciela nieodpłatnie w formie umożliwiającej ich pozyskanie, odtwarzanie, utrwalanie i drukowanie.
2. Wszelkie oświadczenia, zawiadomienia i zaświadczenia SIGNAL IDUNA, Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub osoby składającej roszczenie w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane w formie pisemnej bądź w formie dokumentowej, z zastrzeżeniem, że postanowienia OWU lub umowy ubezpieczenia mogą przewidywać konkretną formę czynności.
3. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU wymaga zachowania formy pisemnej lub formy dokumentowej pod rygorem nieważności.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi OWU stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa polskiego.
5. Niniejsze OWU zostały przyjęte na mocy uchwały Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Nr 74/Z/2024 z dnia 27 sierpnia 2024 roku i mają zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 października 2024 roku.

TABELA PROCENTOWA ŚWIADCZEŃ STAŁYCH Z TYTUŁU TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU	
Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
Całkowita utrata	
1. wzroku w jednym oku	30
2. wzroku w obu oczach	100
3. słuchu w jednym uchu	30
4. słuchu w obu uszach	60
5. węchu i zmysłu powonienia łącznie	10
6. języka i zmysłu smaku łącznie	50
Całkowita fizyczna utrata lub utrata władzy nad poszczególnymi narządami	
7. kończyna górna w stawie barkowym	70
8. kończyna górna powyżej stawu łokciowego a poniżej stawu barkowego	65
9. kończyna górna poniżej stawu łokciowego a powyżej nadgarstka	60
10. kończyna górna poniżej lub na wysokości nadgarstka	55
11. kończyna dolna powyżej środkowej części uda	70
12. kończyna dolna poniżej środkowej części uda a powyżej stawu kolanowego	60
13. kończyna dolna poniżej stawu kolanowego a powyżej środkowej części	50
14. kończyna dolna poniżej środkowej części podudzia a powyżej stopy (stawu kolanowego)	45
15. kończyna dolna – stopa w stawie skokowym	40
16. kończyna dolna – stopa z wyłączeniem pięty	30
Całkowita fizyczna utrata	
17. kciuka	20
18. palca wskazującego	10
19. innego palca u ręki	5
20. palucha	5
21. innego palca u stopy	2

TABELA PROCENTOWA ŚWIADCZEŃ STAŁYCH Z TYTUŁU TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU. Poszerzona o świadczenia z tytułu oparzeń, odmrożeń, złamań, uszkodzeń tkanek miękkich.	
Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
Całkowita utrata fizyczna lub całkowita utrata funkcji	
Całkowita utrata:	
wzroku w jednym oku	30
utrata gałki ocznej	40
wzroku w obydwu oczach	100
słuchu w jednym uchu	30
słuchu w obu uszach	60
zmysłu węchu	10
zmysłu smaku	10
języka (w tym utrata zmysłu smaku)	50
Całkowita fizyczna utrata lub utrata władzy nad poszczególnymi narządami:	
kończyna górna w stawie barkowym	P-70 L-65
kończyna górna na wysokości ramienia	P-65 L-60
kończyna górna na wysokości przedramienia	P-60 L-55
kończyna górna na wysokości nadgarstka	P-55 L-50
kończyna dolna powyżej ½ uda	70
kończyna dolna poniżej ½ uda	60
kończyna dolna powyżej ½ podudzia	50
kończyna dolna poniżej ½ podudzia	45
kończyna dolna poniżej stawu skokowo-goleniowe- go, amputacja całej stopy	40
kończyna dolna na wysokości stępu (z zachowaniem pięty)	30
kończyna dolna na wysokości przodostopia	20
Całkowita fizyczna utrata	
kciuka – oba paliczki	P-20 L-15
kciuka – palec dalszy, dystalny	P-10 L-8
palca wskazującego na wysokości paliczka podstawnego	P-10 L-8

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
palca wskazującego na wysokości paliczka środkowego	P-8 L-6
palca wskazującego – paliczka dalszego, dystalnego	P-5 L-3
innego palca ręki na wysokości paliczka podstawnego – każdy	P-5 L-4
innego palca ręki na wysokości paliczka środkowego – każdy	P-3 L-2
innego palca ręki – paliczka dalszego, dystalnego – każdy	P-2 L-1
palucha – oba paliczki	5
palucha – jeden paliczek	3
innego palca stopy – za każdy palec	2
Oparzenia i Odmrożenia II i III°.	
Oparzenia II°	
oparzenia obejmujące 1-3% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	2
oparzenia obejmujące 4-9% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	5
oparzenia obejmujące 10-18% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	10
oparzenia obejmujące 19 – 30% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	20
oparzenia obejmujące powyżej 30% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	30
Oparzenia III°	
oparzenia obejmujące 1-3% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	5
oparzenia obejmujące 4-9% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	10
oparzenia obejmujące 10-18% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	25
oparzenia obejmujące 19 – 30% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	45
oparzenia obejmujące powyżej 30% całkowitej powierzchni ciała (TBSA)	55
Odmrożenia II°	
odmrożenia palca ręki – każdy	P-2 L- 1
odmrożenia palca stopy – każdy	1
odmrożenia skóry twarzy, nosa, ucha	2

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
odmrożenia III°	
odmrożenia palca ręki – każdy	P-4 L- 2
odmrożenia palca stopy – każdy	2
odmrożenia skóry twarzy, nosa, ucha	5
Złamania kości	
Złamania kości twarzoczaszki	
Nosa, przegrody nosa:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	12
złamania otwarte	10
złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	5
inne złamania	3
Żuchwy:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	10
złamania wieloodłamowe	5
inne złamania	3
Kości szczęki, kości jarzmowej i innych kości twarzoczaszki:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	8
złamania wieloodłamowe	4
inne złamania	2
Złamania kości sklepienia i podstawy czaszki (mózgoczaszki):	
pojedyncze szczeliny złamań	1
liczne szczeliny złamań, fragmentacja	3
wgłobienia kości	4
ubytki tkanki kostnej pełnej grubości do 3 cm	2-5
ubytki tkanki kostnej pełnej grubości od 4-10 cm	2-10
ubytki tkanki kostnej pełnej grubości od 11-50 cm	2-15
ubytki tkanki kostnej pełnej grubości powyżej 50 cm	2-25
Złamania kręgosłupa (sumarycznie – maksymalnie do 30%):	
Złamania trzonów kręgów:	
z niewielką kompresją, zmniejszenie wysokości kręgu do 10% – każdy	3
z istotną kompresją, zmniejszenie wysokości kręgu 11-30% – każdy	7

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
ze znaczną kompresją, zmniejszenie wysokości kręgu powyżej 30% – każdy	12
złamanie łuków kręgów i wyrostków stawowych – każdy	3
złamanie wyrostków kolczystych i poprzecznych – każdy	1
Złamania kości ogonowej:	
z deformacją kości	5
bez przemieszczenia	2
Złamania w obrębie klatki piersiowej:	
Złamania żeber:	
złamania od 2 do 4 żeber	3
złamania od 5 do 10 żeber	8
złamania 11 i więcej żeber	15
Złamania mostka:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	6
złamania z przemieszczeniem	4
inne złamania	2
Złamania w obrębie kończyny górnej:	
Złamania łopatk:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	P-10 L-8
złamania z przemieszczeniem	P-7 L-6
inne złamania	P-3 L-2
Złamania obojczyka:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	P-15 L-12
złamania z przemieszczeniem	P-10 L-8
inne złamania	P-7 L-5
Złamania trzonu kości ramiennej:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	P-15 L-12
złamania otwarte	P-12 L-10
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	P-8 L-6
inne złamania	P-3 L-2

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
Złamania w obrębie stawu łokciowego – nasady dalszej kości ramiennej, nasady bliższej kości promieniowej i łokciowej:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	P-15 L-12
złamania z przemieszczeniem	P-10 L-8
inne złamania	P-7 L-5
Złamania trzonów kości przedramienia:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	P-10 L-8
złamania otwarte	P-9 L-7
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	P-7 L-5
inne złamania	P-3 L-2
Złamania nasad dalszych kości przedramienia:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	P-10 L-8
złamania z przemieszczeniem	P-6 L-4
inne złamania	P-3 L-2
Złamania kości nadgarstka:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	P-6 L-4
złamania z przemieszczeniem	P-4 L-2
inne złamania	P-2 L-1
Złamania kości śródręcza:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	P-7 L-5
złamania otwarte	P-6 L-4
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	P-4 L-2
inne złamania	P-2 L-1
Złamania palców:	
Złamania kciuka:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	P-12 L-10
złamania otwarte	P-10 L-8
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	P-6 L-4
inne złamania	P-3 L-2
Złamania palca wskazującego:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	P-10 L-8
złamania otwarte	P-8 L-6
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	P-5 L-3

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
inne złamania	P-3 L-2
Złamania palców III-V	
złamania wieloodłamowe, otwarte	P-8 L-6
złamania otwarte	P-7 L-5
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	P-4 L-2
inne złamania	P-2 L-1
Złamania miednicy:	
Złamania z przerwaniem obręczy miednicy:	
obustronne w odcinku przednim i tylnym	30
jednostronne w odcinku przednim i tylnym (typu Malgaigne'a)	20
obustronne w odcinku przednim – kość kulszowa i łonowa	12
jednostronne w odcinku przednim – kość łonowa i kulszowa	7
Złamania bez przerwania obręczy miednicy:	
wielomiejscowe złamania kości miednicy lub kości krzyżowej z przemieszczeniem	10
wielomiejscowe złamania kości miednicy lub kości krzyżowej bez przemieszczenia	7
jednomiejscowe złamanie kości miednicy (np. złamanie jednej gałęzi kości łonowej lub kulszowej, talerza kości biodrowej, kołców biodrowych, kości krzyżowej) z przemieszczeniem	5
jednomiejscowe złamanie kości miednicy (np. złamanie jednej gałęzi kości łonowej lub kulszowej, talerza kości biodrowej, kołców biodrowych, kości krzyżowej) bez przemieszczenia	3
Złamania w obrębie kończyny dolnej:	
Złamania w obrębie stawu biodrowego – panewka stawu, głowa i szyjka kości udowej, złamania krętarzowe:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	25
złamania z przemieszczeniem	10
inne złamania	5
Złamania trzonu kości udowej:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	15
złamania otwarte	10
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	8

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
inne złamania	3
Złamania w obrębie stawu kolanowego – dalszej nasady kości udowej, rzepki, bliższej nasady kości piszczelowej:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	15
złamania z przemieszczeniem	8
inne złamania	5
Złamania trzonu kości podudzia:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	10
złamania otwarte	8
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	5
inne złamania	3
Złamanie izolowane kości strzałkowej:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	3
złamania z przemieszczeniem	2
inne złamania	1
Złamania w obrębie stawu skokowo-goleniowego, stępu (sumarycznie-maksymalnie do 25%):	
Złamania kostki bocznej:	
złamanie z przemieszczeniem odłamów	4
inne złamania	2
Złamania kostki przyśrodkowej:	
złamania z przemieszczeniem odłamów	6
inne złamania	3
Złamania dwukostkowe:	
złamania z przemieszczeniem odłamów	8
inne złamania	5
Złamania trójkostkowe:	
złamania z przemieszczeniem odłamów	10
inne złamania	6
Złamania kości piętowej:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	10
złamania wieloodłamowe	8
inne złamania	4

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
Złamania kości skokowej:	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów	8
złamania wieloodłamowe	5
inne złamania	3
Złamania kości łódkowatej, sześcienniej, klinowatych (sumarycznie-maksymalnie do 10%):	
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem odłamów – każda	6
złamania wieloodłamowe – każda	4
inne złamania- każda	2
Złamania kości śródstopia (sumarycznie-maksymalnie do 15%):	
złamania wieloodłamowe, otwarte – każda	6
złamania otwarte – każda	5
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem – każda	4
inne złamania – każda	2
Złamania palców stopy:	
Złamania palucha:	
złamania wieloodłamowe, otwarte	4
złamania otwarte	3
złamania wieloodłamowe, z przemieszczeniem	2
inne złamania	1
Złamania palców II – (sumarycznie – maksymalnie do 5%)	
złamania wieloodłamowe, otwarte – każdy	2
inne złamania – każdy	1
Uszkodzenia tkanek miękkich	
Blizny głowy:	
powyżej 3 cm długości	1
powyżej 12 cm długości	5
Blizny twarzy:	
powyżej 2 cm długości	2
powyżej 7 cm długości	4
powyżej 10 cm długości	7
Uszkodzenia klatki piersiowej:	
krwihak lub odma opłucnej wymagające drenażu	5

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
krwihak lub odma opłucnej wymagające operacji	10
utrata części płuca	15
utrata całego płuca	30
Uszkodzenia brzucha:	
rana brzucha wymagająca leczenia operacyjnego, bez utraty narządów jamy brzusznej	4
utrata fragmentu żołądka lub jelita, wątroby	10
utrata śledziony	15
Uszkodzenia narządów moczowo-płciowych:	
utrata całej nerki	30
uszkodzenie pęcherza wymagające operacji	10
uszkodzenie cewki moczowej wymagające operacji	10
utrata całkowita prącia	40
utrata jednego jądra lub jajnika	20
utrata obu jąder lub jajników	40

P – prawa lub dominująca,
L – lewa lub niedominująca.

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo-trwałego uszczerbku
Część I – USZKODZENIA GŁOWY	
1. Uszkodzenia powłok czaszki (oskalpowanie) bez uszkodzeń kostnych:	
1) u mężczyzn;	3 - 20
2) u kobiet.	3 - 30
2. Uszkodzenia kości sklepienia i podstawy czaszki (wgłębienia, szczeliny, fragmentacja) w zależności od rozległości uszkodzeń.	1 - 10
3. Ubytki w kościach czaszki – w zależności od ich rozmiarów:	
1) o średnicy < 2,5 cm;	1 - 7
2) o średnicy > 2,5 cm.	7 - 25
4. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 1; 2 i 3 w postaci nawracającego wycieku płynu mózgowo – rdzeniowego; przewlekłego zapalenia kości; ropowicy podczepcowej leczonej operacyjnie; zakrzepicy powłok; przepukliny mózgowej ¹ .	3 - 15
¹ procent uszczerbku ocenia się dodatkowo w zależności od rodzaju i stopnia powikłań.	
5. Porażenia i niedowłady połowicze:	
1) porażenie połowicze utrwalone;	100
2) niedowład połowiczy znacznie utrudniający sprawność kończyn z afazją;	80 - 100
3) niedowład połowiczy znacznie utrudniający sprawność kończyn bez afazji;	50 - 70
4) niedowład połowiczy nieznacznego stopnia z afazją;	40 - 80
5) niedowład połowiczy nieznacznego stopnia bez afazji;	5 - 40
6) porażenie kończyny górnej z niedowładem kończyny dolnej;	50 - 90
7) porażenie kończyny dolnej z niedowładem kończyny górnej;	40 - 80
8) niedowład kończyny górnej bez niedowładu kończyny dolnej;	10 - 40
9) niedowład kończyny dolnej bez niedowładu kończyny górnej.	5 - 30
6. Zespoły pozapiramidowe:	
1) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający opieki osób 3-ch;	100

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo-trwałego uszczerbku
2) zespół pozapiramidowy utrudniający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.;	50 - 80
3) zaznaczony zespół pozapiramidowy.	7 - 30
7. Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:	
1) zaburzenia równowagi uniemożliwiające chodzenie;	60 - 80
2) zaburzenia równowagi utrudniające chodzenie w stopniu dużym;	45 - 60
3) zaburzenia równowagi utrudniające chodzenie w stopniu małym.	7 - 30
8. Padaczka:	
1) padaczka z zaburzeniami psychicznymi, charakteropatią, otępieniem i ekwiwalentami padaczkowymi, uniemożliwiającymi jakąkolwiek pracę;	90 - 100
2) padaczka z rzadkimi napadami, ale ze zmianami otępiennymi, utrudniającymi wykonywanie pracy w stopniu dużym;	50 - 70
3) padaczka bez zmian psychicznych z napadami częstymi;	25 - 50
4) padaczka bez zmian psychicznych z napadami rzadkimi (2 i mniej na miesiąc).	1 - 25
9. Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie). ²	
1) ciężkie zaburzenia psychiczne, wymagające stałej opieki osób 3-ch (zmiany otępienne, utrwalone psychozy);	100
2) encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi.	25 - 70
² za encefalopatię poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym, zmian w zapisie eeg. i w obrazie odmiownym mózgu.	
10. Nerwice:	
1) utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym w zależności od stopnia zaburzeń;	1 - 20
2) utrwalona nerwica po ciężkim uszkodzeniu ciała w zależności od stopnia zaburzeń.	1 - 10
11. Zaburzenia mowy:	
1) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno – motoryczna)z agrafią i aleksją;	70 - 80
2) afazja całkowita motoryczna;	45 - 60
3) afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się;	20 - 40
4) afazja stopnia nieznacznego.	1 - 20

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
12. Zespoły podwzgórzowe, pourazowe (cukrzyca, moczówka prosta, nadczynność tarczycy i inne zaburzenia wewnątrzwydzielnicze pochodzenia ośrodkowego):	
1) upośledzające czynność ustroju w stopniu znacznym;	40 - 60
2) upośledzające czynność ustroju w stopniu nieznacznym;	10 - 30
13. Uszkodzenia częściowe lub całkowite nerwów ruchowych gałki ocznej:	
1) nerwu okołoruchowego:	
a) w zakresie mięśni wewnętrznych oka – w zależności od stopnia uszkodz.;	5 - 15
b) w zakresie mięśni zewnętrznych oka – w zależności od stopnia uszkodz.;	15 - 30
2) nerwu boczowego;	1 - 3
3) nerwu odwodzącego – w zależności od stopnia uszkodz.	1 - 15
14. Uszkodzenia częściowe lub całkowite nerwu trójdzielnego – w zależności od stopnia uszkodzenia.	10 - 20
15. Uszkodzenia częściowe lub całkowite nerwu trawarowego – w zależności od stopnia uszkodzenia.³	10 - 20
³ uszkodzenie nerwu trawarowego łącznie z pęknięciem kości skalistej należy oceniać wg poz. 48 niniejszej tabeli	
16. Uszkodzenia częściowe lub całkowite nerwów językowo-gardłowych i błędnego – w zależności od stopnia zaburzeń mowy, połykania, oddechu, krążenia i przewodu pokarmowego.	10 - 50
17. Uszkodzenia częściowe lub całkowite nerwu dodatkowego – w zależności od stopnia uszkodzenia.	5 - 15
18. Uszkodzenia częściowe lub całkowite nerwu podjęzykowego – w zależności od stopnia uszkodzenia.	10 - 20
Część II – USZKODZENIA TWARZY	
19. Uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki):	
1) oszpecenia z miernymi zaburzeniami funkcji – w zależności od stopnia rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy oraz stopnia zaburzeń funkcji;	1 - 30
2) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji (przyjmowanie pokarmów, zaburzenia oddychania, mowy, ślinotok i zaburzenia funkcji powiek itp.) – w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy oraz stopnia zaburzeń funkcji.	30 - 60

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
20. Uszkodzenia nosa:⁴	
1) uszkodzenia nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia – zależnie od rozległości uszkodzenia;	1 - 10
2) uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania – zależnie od rozległości uszkodzenia i stopnia zaburzeń oddychania;	1 - 20
3) uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia – w zależności od stopnia zaburzeń w oddychaniu i powonieniu;	10 - 20
4) utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołączaszkowego;	1 - 5
5) utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa).	30
⁴ Jeżeli uszkodzenie nosa wchodzi w zespół uszkodzeń objętych w poz. 19 niniejszej tabeli, stosować należy ocenę wg poz. 19!	
21. Utrata zębów:	
1) siekacze i kły – za każdy ząb;	1
2) pozostałe zęby począwszy od dwóch – za każdy ząb.	1
22. Utrata części szczęki górnej i dolnej (łącznie z oszpeceniem i utratą uzębienia – zależnie od rozległości ubytków stanu odżywiania i powikłań.	10 - 30
23. Całkowita utrata szczęki (łącznie z oszpeceniem i utratą uzębienia):	
1) szczęki górnej;	40
2) szczęki dolnej.	50
24. Ubytki podniebienia:	
1) z niewielkimi zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń;	5 - 30
2) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia.	25 - 40
25. Ubytki języka:	
1) bez zaburzeń mowy i połykania;	1 - 3
2) z zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń;	5 - 40
3) całkowita utrata języka.	50
Część III – USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU	
26.1) Przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obojga oczu, stały lub długotrwały uszczerbek określa się wg następującej tabeli (A):⁵	

Rodzaj uszkodzenia ciała											Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
ostrość wzroku oka prawego	1,0 (10/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0
ostrość wzroku oka lewego	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu										
1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35
0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40
0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45
0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50
0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55
0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80
0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	90
0	35	40	45	50	55	60	65	70	75	90	100

26.2) Utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wytuszczeniem gałki ocznej.	30 - 40
⁵ Ostrość wzroku zawsze określa się po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.	

27. Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych:	
1) jednego oka;	10 - 15
2) obu oczu.	15 - 30

28. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych:	
1) rozdarcie naczyńówki jednego oka;	w/g poz. 26a
2) zapalenie naczyńówki i siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenia widzenia środkowego lub obwodowego;	
3) przedziurawienie plamki żółtej jednego oka;	
4) zanik nerwu wzrokowego.	

29. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów drążących:	
1) blizny rogówki lub twardówki (garbiak twardówki);	j/w
2) zaćma urazowa (uszkodzenie soczewki);	

Rodzaj uszkodzenia ciała			Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
3) ciało obce wewnątrzgałkowe powodujące obniżenie ostrości wzroku.			
30. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów chemicznych i termicznych (oparzenia itp.).			j/w
31. Koncentryczne zwężenie pola widzenia ocenia się wg następującej tabeli (B):			
Zwężenie do	Przy nie naruszonym drugim oku	W obojgu oczach	Przy ślepotcie drugiego oka
60°	0	0	35%
50°	5%	15%	45%
40°	10%	25%	55%
30°	15%	50%	70%
20°	20%	80%	85%
10°	25%	90%	95%
poniżej 10°	35%	95%	100%
32. Połowicze niedowidzenia:			
1) dwuskroniowe;			40 - 60
2) dwunosowe;			10 - 30
3) jednoimiennie.			5 - 25
33. Utrata funkcji soczewki po operacyjnym usunięciu zaćmy pourazowej przy braku jednoczesnego pojedynczego widzenia obuocznego:			
1) w jednym oku;			15 - 25
2) w obojgu oczach.			20 - 40
34. Utrata soczewki. ⁶			w/g poz. 26a
⁶ Ogólny procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno i 100% za oboje oczu!			
35. Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (łzawienie):			
1) w jednym oku;			1 - 10
2) w obojgu oczach.			5 - 15
36. Odwarstwienie siatkówki jednego oka.			10 - 35
37. Jaskra. ⁷			w/g poz. 26a
⁷ Ogólny % stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno i 100% za oboje oczu!			
38. Wyrzeczcz tętniący – w zależności od stopnia.			40 - 100
39. Zaćma urazowa.			w/g poz. 26a
40. Przewlekłe zapalenie spojówek.			1 - 10

Rodzaj uszkodzenia ciała				Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku
Część IV – USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU				
41. Przy upośledzeniu ostrości słuchu, procent (%) uszczerbku na zdrowiu określa się wg następującej tabeli (C):				
Ucho prawe	słuch normalny	osłabienie słuchu (słyszy szept do 4 m)	przytępienie słuchu (słyszy szept do 1 m)	głuchota zupełna
Ucho lewe	Procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu			
słuch normalny	0	5	10	20
osłabienie słuchu (słyszy szept do 4 m)	5	15	20	30
przytępienie słuchu (słyszy szept do 1 m)	10	20	30	40
Głuchota zupełna	20	30	40	50
42. Urazy małżowiny usznej:				
1) utrata części małżowiny;				1 - 5
2) zniekształcenie małżowiny (blizny, parzenia, odmrożenia) – w zależności od stopnia;				5 - 10
3) utrata jednej małżowiny;				15
4) utrata obu małżowin.				25
43. Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego:				w/g poz. 41
1) jednostronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu;				
2) obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu.				
44. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego:				
1) jednostronne;				1 - 5
2) obustronne.				1 - 10
45. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane prelakiem, próchnicą kości lub polipem ucha – w zależności od stopnia powikłań:				
1) jednostronne;				1 - 15
2) obustronne.				10 - 20
46. Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej z upośledzeniem słuchu.				w/g poz. 41
47. Uszkodzenie ucha wewnętrznego:				
1) z uszkodzeniem części słuchowej;				w/g poz. 41
2) z uszkodzeniem części statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia;				20 - 50

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku
3) z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia.	30 - 60
48. Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:	
1) jednostronne – w zależności od stopnia uszkodzenia;	10 - 40
2) dwustronne.	20 - 60
Część V – USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZĘŁYKU	
49. Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji.	1 - 10
50. Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki tchawiczej – w zależności od stopnia zwężenia.	5 - 30
51. Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki tchawiczej:	
1) z zaburzeniami głosu – w zależności od stopnia;	30 - 50
2) z bezgłosem.	60
52. Uszkodzenie tchawicy – w zależności od stopnia jej zwężenia:	
1) bez niewydolności oddechowej;	1 - 20
2) z niewydolnością oddechową.	20 - 60
53. Uszkodzenie przełyku powodujące:	
1) częściowe trudności w odżywianiu – w zależności od stopnia upośledzenia stanu odżywiania;	5 - 30
2) odżywianie tylko płynami;	30 - 50
3) całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową.	50 - 80
54. Uszkodzenie tkanek miękkich (skóry i mięśni) szyi z ograniczeniem ruchomości szyi – w zależności od stopnia i ustawienia głowy. ⁸	1 - 30
⁸ Uszkodzenia tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kregostupa należy oceniać wg poz. 89.	
Część VI – USZKODZENIA KŁATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA	
55. Blizny powłok klatki piersiowej ograniczające ruchomości klatki piersiowej – w zależności od stopnia ograniczenia ruchomości klatki.	1 - 30
56. Utrata brodawki sutkowej u kobiet (w części lub w całości).	1 - 15
57. Utrata gruczołu piersiowego (w części lub w całości).	5 - 25
58. Uszkodzenie przynajmniej dwóch (2) żeber (złamania itp.):	

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku
1) z obecnością zniekształceń i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc;	1 - 10
2) z obecnością zniekształceń i zmniejszenia pojemności życiowej płuc.	10 - 25
59. Złamanie mostka ze zniekształceniami.	1 - 10
60. Zapalenia kości (przetoki) żeber lub mostka.	1 - 20
61. Uszkodzenia płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenia tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.):	
1) bez niewydolności oddechowej;	5 - 10
2) z niewydolnością oddechową.	10 - 40
62. Uszkodzenia tkanki płucnej powikłane przetokami oskrzelowymi, ropnieniem płuc przetoki – w zależności od stopnia niewydolności oddechowej ⁹	25 - 80
⁹ przy orzekaniu wg poz. 61 i 62 stopień uszkodzenia tkanki płucnej i niewydolności oddechowej potwierdzić należy badaniem spirometrycznym i badaniem RTG.	
63. Uszkodzenia serca lub osierdza:	
1) z objawami względnej wydolności układu krążenia;	5 - 30
2) z objawami niewydolności krążenia – w zależności od stopnia niewydolności. ¹³	30 - 90
¹³ stopień uszkodzenia serca oceniać należy na podst. badania radiologicznego i EKG	
64. Przepukliny przeponowe – w zależności od stopnia zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego, oddychania i krążenia.	10 - 40
Część VII – USZKODZENIA BRZUCHA I ICH NASTĘPSTWA	
65. Uszkodzenia powłok jamy brzusznej (przepukliny urazowe, wysiłkowe, przetoki itp. – w zależności od umiejscowienia i rozmiarów uszkodzenia powłok jamy brzusznej. ^{11;12}	1 - 30
¹¹ Za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych).	
¹² Za przepukliny tzw. wysiłkowe uważa się przepukliny spowodowane nagłym wysiłkiem fizycznym lub gwałtownym ruchem.	
66. Uszkodzenia żołądka, jelit i sieci:	
1) bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego i przy dostatecznym stanie odżywiania;	1 - 10
2) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanie odżywiania – w zależności od stopnia zaburzeń stanu odżywiania.	10 - 50

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku
67. Przetoki jelitowe, kałowe i odbytu sztuczny – w zależności od stopnia zanieczyszczania się i zmian zapalnych tkanek otaczających przetokę:	
1) jelita cienkiego;	25 - 80
2) jelita grubego.	15 - 50
68. Przetoki okołoodbytnicze.	10 - 15
69. Uszkodzenia zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów.	60
70. Wypadnięcie odbytnicy – w zależności od stopnia wypadnięcia.	5 - 30
71. Utrata śledziony:	
1) bez większych zmian w obrazie krwi;	10 - 15
2) ze zmianami w obrazie krwi lub i ze zrostami otrzewnowymi.	15 - 30
72. Uszkodzenia wątroby i przewodów żółciowych, pęcherzyka żółciowego lub trzustki – w zależności od stopnia powikłań.	10 - 60
Część VIII – USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOPŁCIOWYCH	
73. Uszkodzenie jednej nerki lub obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji.	5 - 25
74. Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej.	35
75. Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji pozostałej nerki.	35 - 75
76. Uszkodzenie moczowodu powodujące zawężenie jego światła.	5 - 20
77. Uszkodzenie pęcherza – w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych.	5 - 30
78. Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego – w zależności od stopnia stałego zanieczyszczenia się moczem.	10 - 50
79. Zwężenie cewki moczowej:	
1) powodujące trudności w oddawaniu moczu;	1 - 15
2) z przewlekłym nieżytem pęcherza i częstym moczeniem;	5 - 30
3) z nietrzymaniem moczu lub zaleganiem moczu;	10 - 50
4) z zaleganiem moczu i zakażeniem.	30 - 75

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
80. Utrata prącia.	40
81. Częściowa utrata prącia.	20
82. Utrata jednego jądra lub jajnika.	20
83. Utrata obu jąder lub jajników.	40
84. Wodniak jądra.	10
85. Utrata macicy:	
1) w wieku do 45 lat;	40
2) w wieku powyżej 45 lat.	20
86. Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych:	
1) pochwy;	5 - 10
2) pochwy i macicy.	10 - 30
Część IX – OSTRE ZATRUCIA I ICH NASTĘPSTWA stopień uszczerbku należy orzekać nie wcześniej niż po okresie 6 miesięcy	
87. Nagłe zatrucie gazami oraz substancjami i produktami (z wyjątkiem zatruć pokarmowych):	
1) ze stwierdzona utratą przytomności lecz bez powtórnych powikłań;	5 - 10
2) powodujące uszkodzeniem układu krwiotwórczego i narządów wewnętrznych (rozedma, przewlekły nieżyt krtani, tchawicy i oskrzeli) – w zależności od stopnia uszkodzenia ¹³ .	10 - 25
¹³ uszkodzenia układu nerwowego spowodowanego nagłym zatruciem gazami należy oceniać wg odpowiednich pozycji dotyczących układu nerwowego.	
88. Nagłe zatrucie pokarmami powodujące uszkodzenie narządów mięsnych przewodu pokarmowego – w zależności od stopnia uszkodzenia. ^{14, 15}	
¹⁴ uszkodzenie układu nerwowego wskutek nagłych zatruć pokarmowych należy oceniać wg odpowiednich pozycji dotyczących układu nerwowego;	1 - 15
¹⁵ zatrucie włośnikami nie pozostawia w zasadzie trwałych następstw.	
Część X – USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA	
89. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:	
1) z ograniczeniem ruchomości – w zależności od ruchomości i ustawienia głowy;	5 - 40
2) z całkowitym zeszywnieniem i z niekorzystnym ustawieniem głowy.	40 - 50
90. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym (th1-th11):	

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
1) bez zniekształceń – w zależności od stopnia uszkodzenia;	1 - 15
2) ze zniekształceniem i ograniczeniem ruchomości – w zależności od stopnia zniekształceń i ograniczenia ruchomości.	10 - 20
91. Uszkodzenie kręgosłupa w odcinku piersiowym th12 i lędźwiowym (th12-L5):	
1) bez zniekształceń – w zależności od stopnia uszkodzenia;	5 - 20
2) ze zniekształceniem i ograniczeniem ruchomości – w zależności od stopnia zniekształceń i ograniczenia ruchomości.	20 - 40
92. Izolowane uszkodzenia wyrostków poprzecznych, wyrostków ościowych – w zależności od ich liczby i zaburzeń funkcji.	1 - 10
93. Uszkodzenia kręgosłupa powikłane zapaleniem kręgów, obecnością ciała obcego itp. ocenia się wg poz. 89-92 niniejszej tabeli, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu.	3 - 10
94. Uszkodzenia rdzenia kręgowego:	
1) z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn;	90 - 100
2) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiającich poruszanie się za pomocą dwóch łasek;	50 - 70
3) niedowład kończyn dolnych umożliwiającich poruszanie się o jednej łasce;	20 - 40
4) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia, i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrdzeniowym);	90 - 100
5) niewład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyny (po wylewie śródrdzeniowym);	50 - 70
6) niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie j/w)	10 - 30
7) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego);	20 - 40
8) zaburzenia czucia, zespoły bólowe bez niedowładów – w zależności od stopnia zaburzeń.	5 - 30
95. Urazowe zespoły korzonkowe (ból, ruchowe, czuciowe lub mieszane) – w zależności od stopnia:	
1) szynne;	1 - 20

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku	
2) piersiowe;	1 - 10	
3) lędźwiowo-krzyżowe;	1 - 20	
4) guziczne.	1 - 5	
Część XI – USZKODZENIA MIEDNICY		
96. Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwania stawu krzyżowo-biodrowego – w zależności od stopnia przemieszczenia i zaburzeń chodu.	5 - 35	
97. Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej jedno – lub wielomiejscowe – w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:		
1) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa);	1 - 20	
2) w odcinku przednim i tylnym (tym Malgaigne'a).	10 - 45	
98. Złamanie dna panewki – w zależności od upośledzenia funkcji stawu i zmian zniekształcających:		
1) bez zwichnięcia centralnego;	5 - 20	
2) ze zwichnięciem centralnym.	20 - 40	
99. Izolowane złamanie miednicy (talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) – w zależności od zniekształceń i zaburzeń funkcji. ¹⁶	1 - 20	
¹⁶ towarzyszące uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne ocenia się dodatkowo wg poz. dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych.		
Część XII – USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ		
Przy uszkodzeniach kończyn górnych u mańkutów stopień uszczerbku na zdrowiu ustala się wg zasad przewidzianych w tabeli, przyjmując dla uszkodzeń ręki prawej procenty ustalone dla ręki lewej, a dla uszkodzeń ręki lewej procenty ustalone dla ręki prawej.		
Część XII (A) – ŁOPATKA	prawa	lewa
100. Złamanie łopatki: ¹⁷		
1) wygojone złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem bez większych zaburzeń funkcji kończyny;	1 - 5	1 - 5
2) bez większych zaburzeń funkcji kończyny; wygojone złamanie łopatki z dużym przemieszczeniem i wyraźnym upośledzeniem funkcji kończyny w zależności od stopnia zaburzeń;	5 - 40	1 - 35
3) wygojenie złamania szyjki i panewki łopatki z dużym przykurczem przywiedzeniowym w stawie barkowym i dużymi zanikami mięśniowymi.	25 - 55	15 - 45
¹⁷ normy poz. 100 uwzględniają również ewentualne powikłania neurologiczne.		

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku	
Część XII (B) – OBOJCZYK ¹⁸	prawy	lewy
101. Wadliwe wygojone złamanie obojczyka – w zależności od stopnia zniekształcenia i ograniczenia ruchów.	5 - 25	5 - 20
102. Staw rzekomy obojczyka ograniczający ruchy kończyn.	5 - 25	1 - 20
103. Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – w zależności od ograniczenia ruchów, upośledzenia zdolności dźwigania i stopnia zniekształcenia.	1 - 25	1 - 20
104. Uszkodzenie obojczyka powikłane przewlekłym zapaleniem kości i obecnością ciał obcych ocenia się wg poz. 101-103 niniejszej tabeli.	1 - 5	1 - 5
¹⁸ zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu przy współistniejących powikłaniach neurologicznych należy stosować ocenę wg poz. dotyczących uszkodzeń odpowiednich odcinków kończyny – w zależności od stopnia wypadnięcia funkcji.		
Część XII (C) – BARK	prawy	lewy
105. Przewlekłe zmiany stawu barkowego – w zależności od stopnia ograniczenia funkcji przykurczu.	1 - 30	1 - 25
106. Zastarzałe nie odprowadzone zwichnięcie stawu barkowego – w zależności od zakresu ruchów i ustawienia kończyny.	10 - 30	5 - 30
107. Nawykowe zwichnięcie barku potwierdzone zaświadczeniem lekarskim i RTG.	10 - 25	10 - 20
108. Staw cepowy w następstwie pourazowych ubytków kości – w zależności od zaburzeń funkcji. ¹⁹	15 - 40	10 - 35
¹⁹ staw wiotki z powodu porażeń ocenia się wg norm neurologicznych.		
109. Zesztywnienie stanu barkowego:		
1) w ustawieniu częściowo korzystnym (w odwiedzeniu ok. 70, antepozycja 35 i rotacja zewnętrzna ok. 25) w zależności od ustawienia i funkcji;	15 - 35	10 - 30
2) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym.	30 - 40	25 - 35
110. Bliznowaty przykurcz stawu barkowego w zależności od zaburzeń czynności stawu.	1 - 15	1 - 10
111. Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi, ocenia się wg poz. 105-110 niniejszej tabeli, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu – w zależności od stopnia powikłań i upośledzenia funkcji.	1 - 35	1 - 25
112. Utrata kończyny w barku.	75	70

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%)	
	stałego lub długotrwałego uszczerbku	
113. Utrata kończyny wraz z łopatką.	80	70
Część XII (D) – RAMIĘ	prawe	lewe
114. Złamanie kości ramiennej – w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyny:		
1) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi;	1 - 15	1 - 10
2) ze znacznym przemieszczeniem i skróceniem;	10 - 30	10 - 25
3) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi.	25 - 55	20 - 50
115. Uszkodzenia mięśni, ścięgien i ich przyczepów w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:		
1) mięśnia dwugłowego;	1 - 15	1 - 10
2) uszkodzenie innych mięśni ramienia.	1 - 20	1 - 15
116. Utrata kończyny w obrębie ramienia:		
1) z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej;	70	65
2) przy dłuższych kikutach.	65	60
117. Przepukliny mięśniowe ramienia.	3	3
Część XII (E) – STAW ŁOKCIOWY	prawe	lewe
118. Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej – w zależności od zaburzeń osi i ograniczenia ruchów w stawie łokciowym:		
1) bez większych przemieszczeń, zniekształceń i ograniczenia ruchomości;	1 - 15	1 - 10
2) z dużym zniekształceniem i ze znacznym przykurczem.	10 - 30	5 - 25
119. Zesztywnienie stawu łokciowego:		
1) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75-110);	15 - 30	10 - 25
2) z brakiem ruchów obrotowych;	20 - 35	15 - 30
3) w ustawieniu wyprostowanym lub zbliżonym (160-180);	30 - 50	25 - 45
4) w innych ustawieniach – zależnie od przydatności czynnościowej kończyny.	25 - 45	20 - 40
120. Przykurcz w stawie łokciowym – w zależności od zakresu zgięcia, wyprostu i stopnia zachowania ruchów obrotowych przedramienia: ²⁰		
1) przy niemożności zgięcia do 90;	5 - 30	1 - 25

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%)	
	stałego lub długotrwałego uszczerbku	
2) przy możliwości zgięcia ponad kąt prosty. ²⁰ wszelkie inne uszkodzenia w obrębie stawu łokciowego, poza w/w, należy oceniać wg poz. 118–120 niniejszej tabeli.	1 - 20	1 - 15
121. Cepowy staw łokciowy – w zależności od stopnia wiotkości i stanu mięśni.	10 - 30	5 - 25
122. Uszkodzenie stawu łokciowego powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi itp. ocenia się wg poz. 118-121 niniejszej tabeli, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku o	1 - 5	1 - 5
Część XII (F) – PRZEDRAMIĘ	prawe	lewe
123. Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia – w zależności od stopnia zaburzeń:		
1) ze zniekształceniem średniego stopnia;	1 - 15	1 - 10
2) ze znacznym zniekształceniem, dużym ograniczeniem ruchomości i zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe itp.).	10 - 25	5 - 20
124. Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:		
1) ze zniekształceniem i zaznaczonymi zaburzeniami funkcji;	1 - 15	1 - 10
2) ze znacznym zniekształceniem, dużym ograniczeniem ruchomości i zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe itp.).	10 - 35	5 - 30
125. Staw rzekomy kości promieniowej.	10 - 30	5 - 25
126. Staw rzekomy kości łokciowej.	5 - 20	1 - 15
127. Brak zrostu, staw rzekomy obu kości przedramienia.	20 - 40	15 - 35
128. Uszkodzenia przedramienia powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, obecnością ciał obcych, ubytkiem tkanki kostnej i zmianami neurologicznymi, ocenia się wg poz. 123-127 niniejszej tabeli, zwiększając stopień uszczerbku w zależności stopnia powikłań o	1 - 15	1 - 15
129. Utrata kończyny w obrębie przedramienia – w zależności od charakteru kikuta i jego przydatności do oprotezowania.	50 - 65	45 - 60
130. Utrata przedramienia w sąsiedztwie stawu nadgarstkowego.	55	50

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku	
Część XII (G) – NADGARSTEK	prawe	lewe
131. Ograniczenie ruchomości w obrębie nadgarstka w następstwie jego uszkodzeń (skręcenie, zwichnięcia, złamania kości nadgarstka, martwice aseptyczne tych kości) – w zależności od ustawienia, zakresu ruchów, objawów bólowych i troficznych oraz funkcji palców:		
1) ograniczenie ruchomości;	1 - 10	1 - 8
2) ograniczenie ruchomości dużego stopnia;	5 - 20	5 - 15
3) ograniczenie ruchomości dużego stopnia z ustawieniem ręki czynnościowo niekorzystnym.	10 - 30	10 - 25
132. Całkowite zeszywnienie w obrębie nadgarstka:		
1) w ustawieniu czynnościowo-korzystnym – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji dłoni i palców;	10 - 30	5 - 25
2) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym – w zależności od stopnia funkcji dłoni i palców.	15 - 45	10 - 45
133. Uszkodzenia nadgarstka powikłane głębokimi trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym i ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi, ocenia się wg poz. 131-132 niniejszej tabeli, zwiększając stopień uszczerbku w zależności od stopnia powikłań o	1 - 10	1 - 10
134. Utrata ręki na poziomie nadgarstka.	55	50
Część XIII – ŚRÓDRĘCZE I PALCE		
Część XIII (A) KCIUK	prawy	lewy
135. Złamania i zwichnięcia kciuka (pierwszej kości śródręcza i paliczków kciuka) – w zależności od ustawienia, zniekształcenia i stopnia zaburzeń funkcji kciuka: ²¹		
1) z przemieszczeniem;	1 - 10	1 - 8
2) z dużym przemieszczeniem i zniekształceniem. ²¹przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.	5 - 20	5 - 15
136. Utraty w obrębie kciuka:		
1) utrata opuszki;	1 - 5	1 - 3
2) utrata paliczka paznokciowego;	1 - 10	1 - 8
3) utrata paliczka paznokciowego z częścią paliczka podstawowego (do 2/3 długości paliczka);	5 - 15	5 - 10
4) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródręcza;	10 - 20	5 - 10

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku	
5) utrata obu paliczków z kością śródręcza.	15 - 30	10 - 25
137. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie kciuka (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) powodujące:		
1) ograniczenie funkcji;	1 - 10	1 - 8
2) znaczne ograniczenie funkcji;	5 - 20	5 - 15
3) upośledzenie funkcji graniczące z następstwami utraty kciuka.	15 - 30	10 - 25
Część XIII (B) PALEC WSKAZUJĄCY	prawy	lewy
138. Utraty w obrębie palca wskazującego:		
1) utrata opuszki;	1 - 5	1 - 3
2) utrata paliczka paznokciowego;	1 - 7	1 - 5
3) utrata paliczka paznokciowego z 1/3 dalszą paliczka środkowego;	5 - 8	1 - 5
4) utrata paliczka paznokciowego i środkowego powyżej 1/3;	5 - 12	5 - 10
5) utrata trzech paliczków;	8 - 17	5 - 15
6) utrata palca wskazującego z kością śródręcza.	15 - 23	10 - 20
139. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palca wskazującego (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) powodujące:		
1) ograniczenie funkcji – w zależności od stopnia;	1 - 8	1 - 5
2) znaczne ograniczenie funkcji – w zależności od stopnia;	5 - 12	3 - 10
3) bezużyteczność palca granicząca z utratą wskaziciela.	17	15
Część XIII (C) PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY	prawe	lewe
140. Utrata całego paliczka lub części paliczka:		
1) palca trzeciego i czwartego – za każdy paliczek;	2,5	2
2) palca piątego – za każdy paliczek.	1	1
141. Utrata palców III-go, IV-go lub V-go z kością śródręcza.	10 - 12	5 - 8
142. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców II-go, IV-go lub V-go (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, 25 czuciowe itp.) powodujące: ²²		
1) ograniczenie funkcji palca – w zależności od stopnia;	1 - 2	1 - 1,5

Rodzaj uszkodzenia ciała		Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku	
2) znaczne ograniczenie funkcji palca – w zależności od stopnia;		1 - 4	1 - 3
3) beużyteczność palca granicząca z utratą. ²² przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców, globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenie obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 55% a dla ręki lewej 50%!		5 - 7	3 - 5
Część XIV – USZKODZENIE KOŃCZYNY DOLNEJ			
Część XIV (A) BIODRO			
143. Utrata kończyny dolnej przy wyluszczeniu jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkłętarzowej.		70 - 85	
144. Przykurcze i ograniczenie ruchów w stawie biodrowym w następstwie uszkodzeń tkanek miękkich i w zależności od stopnia.		1 - 25	
145. Zesztywnienie stawu biodrowego – w zależności od ustawienia i wtórnych zaburzeń statyki i dynamiki:			
1) w ustawieniu czynnościowo korzystnym;		10 - 35	
2) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym.		20 - 60	
146. Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższej nasady kości udowej, złamań szyjki, złamań przekrętażowych i podkrętażowych, złamań kretarzy itp.) – w zależności od zakresu ruchów, przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń oraz dolegliwości subiektywnych:			
1) ze zmianami miernego stopnia;		1 - 20	
2) ze zmianami dużego stopnia;		15 - 40	
3) z bardzo ciężkimi zmianami miejscowymi i dolegliwościami wtórnymi (kręgosłup, staw krzyżowo-biodrowy, kolano itp.).		35 - 65	
147. Przykurcze i zesztywnienia powikłane przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej, z przetokami, ciałami obcymi itp. ocenia się wg poz. 143-146 niniejszej tabeli, zwiększając stopień uszczerbku w zależności od rozmiarów powikłań o ²³			
²³ jako wynik urazowego uszkodzenia biodra zgłaszane są często następujące zmiany chorobowe: krwiopochodne ropne zapalenie kości, gruźlica kostno-stawowa, nowotwory, martwice aseptyczne kości, biodro szpotawe dorastających i inne zniekształcenia powodujące zaburzenia statyki. Przy tego rodzaju stanach chorobowych należy szczególną uwagę zwracać na istnienie związku przyczynowego między tymi schorzeniami a wypadkiem.		1 - 15	

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo- trwałego uszczerbku
Część XIV (B) UDO	
148. Złamanie kości udowej – w zależności od zniekształceń skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
1) z nieznacznymi zmianami i skrócenie do 4 cm;	1 - 15
2) z miernymi zmianami i skróceniem do 6 cm;	15 - 30
3) ze skróceniem ponad 6 cm i ciężkimi zmianami.	30 - 40
149. Staw rzekomy lub ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, skrócenia i zaburzeń wtórnych.	35 - 60
150. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, przecięcia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.	1 - 20
151. Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe – w zależności od stopnia wtórnych zaburzeń troficznych.	5 - 30
152. Uszkodzenia uda powikłane przewlekłym ropnym zapaleniem kości, przetokami, ciałami obcymi, skostnieniem pozaszkieletowym i zmianami neurologicznymi ocenia się wg poz. 148–151 niniejszej tabeli, zwiększając stopień uszczerbku w zależności od rozmiarów powikłań o	1 - 10
153. Uszkodzenia uda, powikłane współistniejącym uszkodzeniem nerwu kulszowego ocenia się wg poz. 148–151 niniejszej tabeli, zwiększając uszczerbek w zależności od rozmiarów uszkodzenia nerwu o ²⁴	5 - 65
²⁴ Łączny stopień uszczerbku na zdrowiu ocenianego wg poz. 148–151 i 153 nie może przekroczyć 70%	
154. Utrata kończyny – zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do oprotezowania.	50 - 70
Część XIV (C) KOLANO	
155. Zesztywnienie stawu kolanowego:	
1) w pozycji funkcjonalnie korzystnej (165 – 180);	15 - 30
2) przy większych stopniach zgięcia lub przy wyproście stosuje się ocenę wg lit. a), zwiększając stopień uszczerbku za każde 4 odchylenia ponad granicę 165° – 180°.	1
156. Trwałe ograniczenie ruchomości stawu kolanowego w następstwie uszkodzeń samego stawu (uszkodzenia więzadłowe, torebkowe, łąkotek, kości tworzących staw kolanowy itd.) – w zależności od charakteru przykurcza i zakresu ubytku funkcji: ²⁵	

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
1) utrata ruchomości w zakresie 180 – 140 za każde 2 ubytku ruchu;	1
2) utrata ruchomości w zakresie 140 – 90 za każde 5 ubytku ruchu;	1
3) utrata ruchomości w zakresie 90 – 30 za każde 10 ubytku ruchu.	1
²⁵ fizjologiczny zakres ruchów przyjmuje się w granicach 30 – 180.	
157. Inne następstwa uszkodzeń kolana: skrócenie kończyny, zaburzenia osi stawu (koślawość, szpotawość, ruchomość patologiczna), dolegliwości przewlekłe zapalne, zapalenia ropne, ciała obce, przetoki itp. – w zależności od stopnia.	1 - 20
158. Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego.	65
Część XIV (D) PODUDZIE	
159. Złamanie kości podudzia – w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych czynnościowych kończyny itp.:	
1) ze zmianami lub skróceniami do 4 cm;	1 - 15
2) z dużymi wtórnymi zmianami lub ze skróceniem od 4 do 6 cm;	15 - 25
3) ze skróceniem powyżej 6 cm lub bardzo rozległymi zmianami wtórnymi i dodatkowymi powikłaniami w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekowych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych.	25 - 50
160. Izolowane złamanie strzałki (oprócz kostki bocznej).	1 - 3
161. Uszkodzenie tkanek miękkich podudzia, uszkodzenia ścięgna Achillesa i innych ścięgien – zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych i zniekształceń stopy.	1 - 20
162. Utrata kończyny w obrębie podudzia – w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do oprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:	
1) przy długości kikuta do 8 cm mierzac od szpary stawowej;	60
2) przy dłuższych kikutach.	40 - 55
Część XIV (E) STAWY SKOKOWE, STOPA	
163. Ograniczenie ruchomości i zniekształcenia w stawach skokowych (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, złamania kości tworzących staw, zranień, ciał obcych, blizn itp.) – w zależności od ich stopnia i dolegliwości:	
1) bez zniekształceń;	1 - 15

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku
2) ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy;	15 - 25
3) powikłane przewlekłym zapaleniem kości stawu, przetokami, martwicą aseptyczną, zmianami neurologicznymi itp.	25 - 40
164. Zeszytywnienie stawu skokowego – w zależności od ustawienia stopy, zmian wtórnych i powikłań:	
1) pod kątem zbliżonym do prostego;	5 - 20
2) w innych ustawieniach czynnościowo niekorzystnych.	15 - 40
165. Złamania kości piętowej lub skokowej z przemieszczeniem, zniekształceniem i innymi zmianami wtórnymi:	
1) miernego stopnia – zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych;	1 - 10
2) znacznego stopnia lub z powikłaniami – zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych.	10 - 30
166. Utrata kości piętowej lub kostkowej	
	20 - 40
167. Uszkodzenia kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi:	
1) miernego stopnia – zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych;	1 - 10
2) znacznego stopnia lub z powikłaniami – zależnie od wielkości zaburzeń.	10 - 20
168. Złamania kości śródstopia z przemieszczeniem, zniekształceniem stopy:	
1) złamania I lub V kości z wyraźnym przemieszczeniem – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych;	1 - 15
2) złamania II, III i IV kości śródstopia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych;	1 - 10
3) złamanie trzech i więcej kości śródstopia – w zależności od zaburzeń czynnościowych.	5 - 20
169. Złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi oceniane wg poz. 168 niniejszej tabeli, zwiększając uszczerbek w zależności od stopnia powikłań.	
	1 - 10
170. Inne uszkodzenia stopy pozostawiające zmiany bliznowe i zniekształcające – w zależności od stopnia upośledzenia czynności.	
	1 - 15
171. Utrata stopy w całości.	50
172. Utrata stopy na poziomie stawu Choparta.	40

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długotrwałego uszczerbku	
173. Utrata stopy w stawie Lisfranka.	35	
174. Utrata stopy w obrębie kości śródstopia – zależnie od rozległości utraty przedstopia i cech kikuta.	15 - 30	
Część XIV (F) PALCE STOPY		
175. Utrata paliczka paznokciowego palucha.	1 - 5	
176. Utrata całego palucha.	7	
177. Utrata wraz z kością śródstopia – w zależności od rozmiaru utraty kości śródstopia.	5 - 20	
178. Utrata palców II-V części lub całości – za każdy palec.	1 - 2	
179. Utrata V palca wraz z kością śródstopia – zależnie od wielkości utraty kości śródstopia.	1 - 10	
180. Utrata palców II-IV z kością śródstopia – zależnie od wielkości utraty kości śródstopia, za każdy palec.	1 - 5	
181. Inne uszkodzenia i zniekształcenia palców – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji.	1 - 5	
Część XV – PORAŻENIE LUB NIEDOWŁADY POSZCZEGÓLNYCH NERWÓW OBWODOWYCH	prawy	lewy
182. Uszkodzenie częściowe i całkowite – w zależności od stopnia zaburzeń: ²⁶		
1) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym;	5 - 15	5 - 15
2) nerwu piersiowego długiego;	5 - 15	5 - 10
3) nerwu pachowego;	15 - 25	10 - 20
4) nerwu mięśniowo-skórnego;	10 - 25	5 - 20
5) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójęgłowego ramienia;	15 - 45	5 - 35
6) nerwu promieniowego poniżej odejścia, gałązki od mięśnia trójęgłowego ramienia;	10 - 30	5 - 25
7) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia;	5 - 25	5 - 15
8) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia;	5 - 15	1 - 10
9) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia;	10 - 40	5 - 30
10) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka;	5 - 25	5 - 15
11) nerwu łokciowego;	10 - 30	5 - 20
12) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej);	15 - 25	10 - 20

Rodzaj uszkodzenia ciała	Procent (%) stałego lub długo-trwałego uszczerbku	
13) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej);	25 - 45	20 - 40
14) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego;	1 - 15	
15) nerwu zaślonowego;	5 - 15	
16) nerwu udowego;	10 - 30	
17) nerwów pośladkowych (górnych i dolnych);	10 - 20	
18) nerwu sromowego wspólnego;	5 - 25	
19) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy (normę w wysokości ponad 50% stosować tylko przy nieuleczalnych owrzodzeniach);	20 - 60	
20) nerwu piszczelowego – (normę w wysokości ponad 30% stosować tylko przy nieuleczalnych owrzodzeniach);	10 - 40	
21) nerwu strzałkowego;	10 - 20	
22) splotu łędźwiowo-krzyżowego;	40 - 70	
23) pozostałych nerwów odcinka łędźwiowo-krzyżowego; ²⁶ wg poz 182 niniejszej tabeli ocenia się tylko uszkodzenia nerwów obwodowych. W przypadkach współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych należy stosować ocenę wg poz. dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i dolnych.	1 - 10	
183. Kauzalgie potwierdzone obserwacją szpitalną – w zależności od stopnia zmian troficznych i nasilenia bólów.	20 - 50	

Kto jest administratorem Twoich danych osobowych?

Administratorem Twoich danych osobowych jest SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą przy ul. Siedmiogrodzkiej 9, 01-204 Warszawa.

Kontakt: e-mail: info@signal-iduna.pl, formularz kontaktowy pod adresem www.signal-iduna.pl, tel. +48 22 505 65 06 lub kierując pismo na powyższy adres siedziby.

W sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych możesz skontaktować się bezpośrednio z naszym inspektorem ochrony danych: e-mail: iod@signal-iduna.pl lub kierując pismo na powyższy adres siedziby.

Czyje dane osobowe przetwarzamy?

Przetwarzamy dane osobowe:

- ubezpieczającego,
- ubezpieczonego,
- osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej,
- innych uprawnionych osób z umowy ubezpieczenia, których dane przez nas posiadane nie zawsze pozwalają na przekazanie informacji na temat przetwarzania danych (brak danych do kontaktu). W takim wypadku prosimy osobę podającą dane o przekazanie ww. osobom niniejszej informacji na temat przetwarzania danych. Dodatkowo informacja ta jest umieszczona pod adresem: www.signal-iduna.pl/przetwarzanie-danych-osobowych,
- osób kontaktujących się z nami – ich dane będą przetwarzane w celu którego kontakt dotyczy.

W jakim celu i na jakiej podstawie przetwarzamy Twoje dane osobowe?

Przetwarzamy Twoje dane osobowe w celu:

- zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia, w tym dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego i likwidacji ewentualnej szkody. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. b) i c) lub art. 9 ust. 2 lit. f) i g) RODO,
- dochodzenia roszczeń Administratora związanych z zawartą umową ubezpieczenia, co stanowi prawnie uzasadniony interes Administratora. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. f) RODO,
- statystycznych, aktuarialnych i sprawozdawczych, związanych z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej w ramach wypełnienia obowiązku prawnego, w szczególności na potrzeby zarządzania ryzykiem, ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oceny skuteczności programu reasekuracji oraz dla ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. c) RODO,
- reasekuracji ryzyk. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. e) i art. 9 ust. 2 lit. g) RODO,
- marketingu naszych produktów i usług, w tym w celach analitycznych i pro-filowania, co stanowi prawnie uzasadniony interes Administratora. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.

Ileokroć powyżej powołujemy się na interes publiczny, jako podstawę przetwarzania danych tj. na art. 6 ust. 1 lit. e) lub art. 9 ust. 2 lit. g) RODO, interesem tym jest zapewnienie osobom uprawnionym z tytułu ubezpieczenia bezpieczeństwa finansowego w życiu prywatnym i społecznym.

Jak długo będziemy przechowywać Twoje dane osobowe?

Twoje dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia.

W przypadku danych przetwarzanych w związku z celami statystycznymi oraz procesami aktuarialnymi i sprawozdawczymi, dane w zakresie ograniczonym do minimum niezbędnego do realizacji tych celów będą przetwarzane do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa.

Przestaniemy przetwarzać Twoje dane do celów marketingu, w tym profilowania i celów analitycznych, jeżeli zgłosisz nam sprzeciw wobec przetwarzania Twoich danych w tych celach.

Dodatkowo, jeżeli wyraziłeś zgodę na przesyłanie informacji handlowych za pomocą poszczególnych kanałów komunikacji elektronicznej (e-mail, sms, kontakt telefoniczny) lub na udostępnienie danych w celach marketingowych, zaprzestaniemy tych działań, jeżeli wycofasz wcześniej udzieloną w tym zakresie dobrowolną zgodę.

Informacja o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu:

W przypadku niektórych produktów ubezpieczeniowych, decyzje mogą być podejmowane w sposób zautomatyzowany, jak również w oparciu o profilowanie. Zawsze w takim przypadku zapewnimy osobie, której dotyczy zautomatyzowana decyzja, prawo do otrzymania stosownych wyjaśnień co do podstaw podjętej decyzji, zakwestionowania tej decyzji, wyrażenia własnego stanowiska oraz do uzyskania interwencji ludzkiej.

Informacja o profilowaniu w działaniach marketingowych:

Na podstawie posiadanych danych osobowych oraz informacji na temat zakupionych produktów, możemy dokonywać profilowania, czyli automatycznej oceny niektórych cech osobowych dotyczących naszych klientów.

Celem profilowania jest lepsze dobranie materiałów informacyjnych oraz ofert dotyczących naszych produktów. Dzięki profilowaniu prawdopodobnie będziesz otrzymywał mniej informacji, ale lepiej dopasowanych do Twoich preferencji.

W każdej chwili możesz wyrazić sprzeciw na profilowanie.

Kto może być odbiorcą Twoich danych osobowych?

W zależności od realizowanych usług, Twoje dane osobowe mogą zostać przekazane do:

- upoważnionych do tego naszych pracowników,
- podmiotów przetwarzających dane w naszym imieniu. Mogą to być m.in.:
 - agenci ubezpieczeniowi,
 - podmioty współpracujące z nami w procesie likwidacji szkód i/lub oceny ryzyka ubezpieczeniowego,
 - podmioty realizujące usługi assistance,
 - podmioty świadczące nam usługi doradcze,
 - dostawcy usług informatycznych,
- innych administratorów danych przetwarzających dane we własnym imieniu np.:
 - zakładów reasekuracji,
 - placówek medycznych,
 - podmiotów prowadzących działalność płatniczą,
 - podmiotów prowadzących działalność pocztową lub kurierską,
 - innym podmiotów na podstawie przepisu prawa.

Dodatkowo, Twoje dane osobowe mogą być przekazywane do odbiorców znajdujących się w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym, ale będzie to miało miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy przekazanie danych jest niezbędne do wykonania umowy ubezpieczenia.

Jakie masz prawa w zakresie przetwarzania Twoich danych osobowych?

- Prawo dostępu do danych oraz prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, z zastrzeżeniem ograniczeń w realizacji prawa dostępu do danych wynikających z przepisów prawa.
- W zakresie, w jakim dane są przetwarzane w celu zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia lub przetwarzane są na podstawie zgody, przysługuje Ci prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od nas Twoich danych osobowych w powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu w celu przesłania ich innemu administratorowi danych.
- Prawo do wycofania udzielonych zgód (nie wpływa to jednak na zgodność z prawem przetwarzania danych osobowych, które miało miejsce przed ich wycofaniem).
- Dodatkowo, gdy podstawą przetwarzania danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu administratora, przysługuje Ci prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania. W szczególności przysługuje Ci prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych na potrzeby marketingu oraz profilowania.

W celu skorzystania z powyższych praw, skontaktuj się z nami lub naszym inspektorem ochrony danych. Dane kontaktowe wskazane są powyżej.

Ponadto osoba której dane dotyczą ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, zajmującego się ochroną danych osobowych (Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych).

Czy podanie danych osobowych jest obowiązkowe?

Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umów jest konieczne do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia oraz do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Bez podania danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych do celów marketingowych jest dobrowolne.

SIGNAL IDUNA Polska
Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

ul. Siedmiogrodzka 9
01-204 Warszawa
infolinia: 22 505 65 06
www.signal-iduna.pl